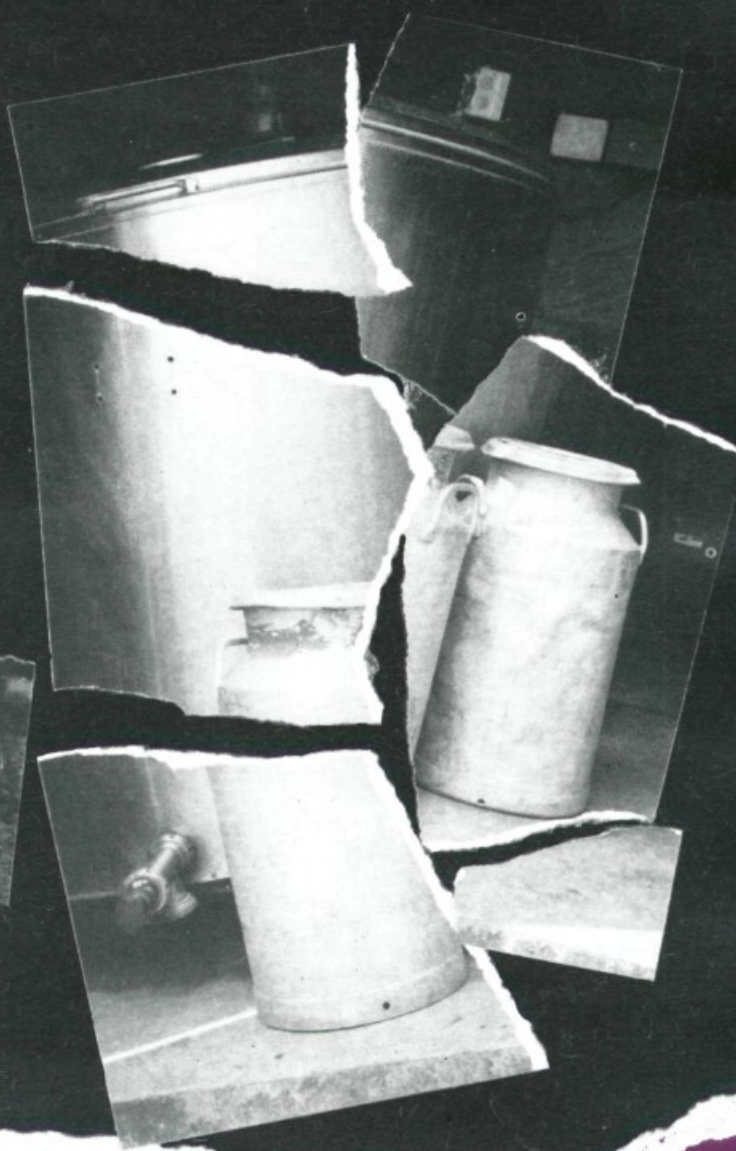
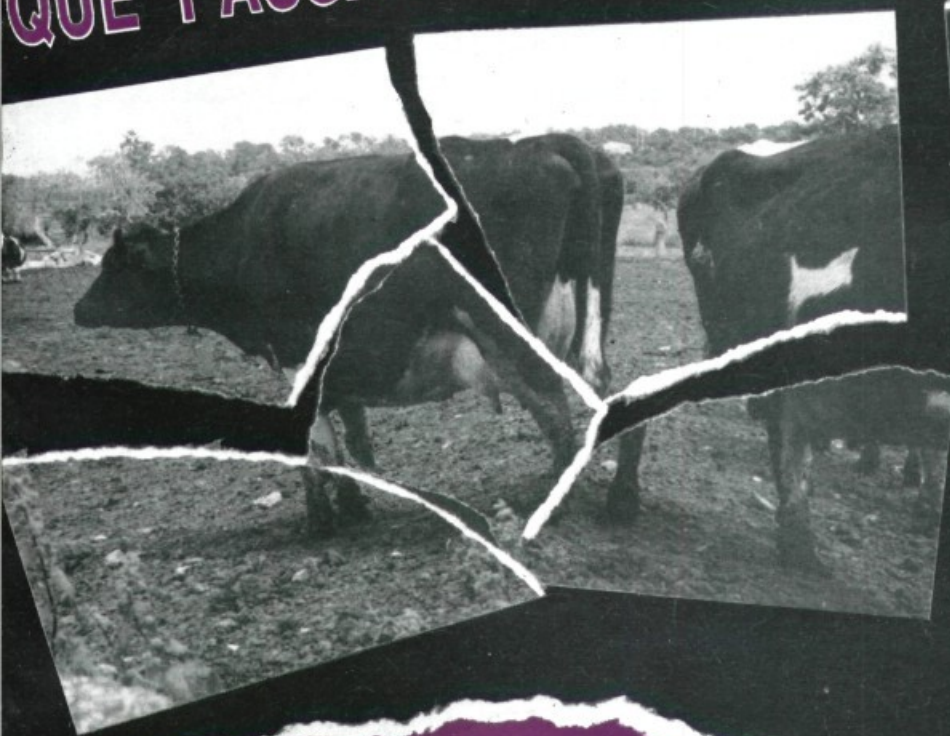

- ✓ L'AJUNTAMENT REGALA PALADES DE MILIONS!
(PERÒ, . . . , A QUI?)
- ✓ ENTREVISTA AL RECTOR I A L'APOTECARI "ROSA".
- ✓ EL REBUMBORI DELS COMBREGARS.

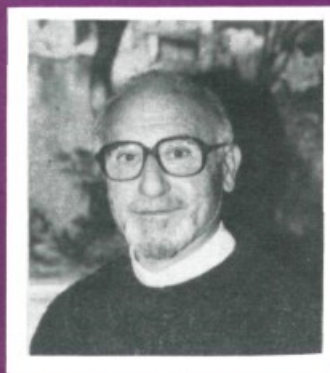
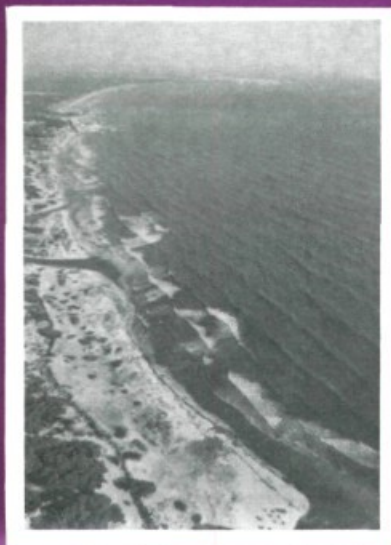
QUÈ PASSA AMB LA LLET ?

RESIÓ
DE CAMPOS
 REVISTA MENSUAL

Any 3, Núm. 20 - Juny 90 - 200 Ptes. (I.V.A. Inclòs)

RESSÒ

Revista mensual
ANY 3
Juny 1990

Edita: Obra Cultural Balear de Campos
Informació i Correspondència:
Apartat de Correus Núm. 40 - CAMPOS
Coordinador: Joan Adrover i Mascaró
Coordinador Fotografia: Fotos Vidal

COL.LABORADORS:

Pere Adrover
Miquel Adrover i Monserrat
Miquel Adrover i Mascaró
Xesc Adrover
Damià Andreu Verger
Toni Amengual
Pilar Cerezuela
Flo Combis
Sebastià Covas
Joana Dora
Damià Huguet
Joan Juan Pons
Clementina Kokkelink
Josep Lladó
Jaume Lladó
Cosme Mas
Gori Mas
Magdalena Mas
Joan Monserrat
Miquel Monserrat
Pere Ollers
Antònia Serra
Antònia Sitjar
Núria Vives
Sebastià Moranta
Magdalena Juan
Guillem Mas i Forteza
Apol·lònia Vanrell
Pep Barón
Monserrat Alcaraz
Antoni Ginard
Arnau Perelló
Francesc Miró
Josep Antoni Sala
COL.LABORACIÓ ESPECIAL:
Josep Moll i Marquès

Subscripció: 2.200 Ptes. anuals
Preu d'aquest exemplar:
200 Ptes. I.V.A. (Inclòs)

Dipòsit legal: PM.951-1988

Maquetatge i impressió:

A ADROVER - CAMPOS
Tel. 65.02.02

L'equip de Ressò vol posar de manifest, una vegada més, que només s'expressa la seva opinió als articles signats per la Redacció i per l'Editorial. Els altres són d'exclusiva responsabilitat dels autors, que exerciten el dret constitucional de la llibertat d'expressió mitjançant la Revista Ressò.

CA'N MELERO

- Fruita i verdura
- Pollastres a l'ast
- Fruita seca

• **NOVA SECCIÓ:**

- Productes de dietètica i alimentació natural.

Carrer Ferrocarril, 1 • Tel. 65.06.30 • CAMPOS

SYP

**SERVEI I PREU
SUPERMERCATS**

**GRAN ASSORTIMENT
EN LES NOSTRES SECCIONS DE:
Carnisseria • Xarcuteria • Fruita • Peix congelat**

Carrer Nunyo Sanç, s/n. • Tel. 65.06.83 • CAMPOS

BASES DEL CONCURS RESSÒ:

- 1.- Cada exemplar de RESSÒ està enumerat a la part superior dreta d'aquesta pàgina.
- 2.- Dia 3 de juliol farem un sorteig davant notari i donarem a conèixer el número guanyador amb l'edició de RESSÒ del mes de juliol.
- 3.- La persona que tingui la revista amb el número premiat, tindrà dret a 10.000 pessetes en productes dels dos comerços anunciats a aquesta pàgina.
- 4.- El guanyador haurà de presentar l'exemplar de RESSÒ amb el número premiat al Bar Turisme (Plaça dels Tres Molins) abans de dia 3 d'agost.
- 5.- Si, per qualsevol motiu, no compareix el guanyador, el premi s'acumularà al proper mes.

El sorteig fet dia 29 de maig va donar guanyador el:

N.º 359

Per tant, el posseïdor de l'exemplar de RESSÒ marcat amb aquest número pot passar pel BAR TURISME, Plaça dels Tres Molins a recollir el premi. El RESSÒ premiat s'ha de presentar abans de dia 3 de Juliol.

Portada: Fotos: Damià i Miquel Prohens (FOTO VIDAL)
Disseny: FOTO VIDAL

CAMPOS, ON VAS?

No fa gaires setmanes es va firmar un acord que fixava el preu base de la llet en 37 ptes./litre per a la campanya actual. Aquest acord el signaren els industrials lleters i la F.A.G.B. (l'associació dels grans propietaris rurals). No el varen voler signar ni la U.P.M. ni la UCABAL.

Aquest preu és un insult al sector lleter mallorquí. Sobretot si pensam que fa 6 ó 8 mesos cobràvem la llet a 48 - 49 ptes./litre i ara, amb molta sort i qualitat, es cobrarà a 40-41 (en els casos més favorables).

Què suposa aquesta disminució? Idò un 20 % més poc. I en uns moments en què l'I.P.C. puja cada any entre 6 i 8 punts. L'electricitat augmenta, així com el menjar, els adobs, etc.

Si sumam aquest 20 % de descens i el 8 % d'augment de matèries primeres, arribarem a una pèrdua real de poder adquisitiu del 28 %.

A més a més la crisi de AGAMA, amb més de dos mil milions de ptes. de passiu, el retràs en cobrar la llet, etc.

I tot això agreujat amb l'entrada de llet de la Península a 56 ptes./litre, preu de venda a als hipermercats de les foranies de Ciutat.

RESSÒ creu sincerament que això ja no són bromes. La barca fa aigua de bon de veres i no veim que cap organisme públic (i no en parlem del nostre Ajuntament) es preocupi per aportar qualche idea que pugui treurer-nos d'aquesta situació dramàtica. Per l'altra banda, els mateixos afectats per aquesta davallada brutal del seu poder adquisitiu -els hortolans- no diuen ni piu. De bades els convoca el seu sindicat, la Unió de Pagesos, per fer qualche cosa conjuntament amb els altres productors mallorquins d'explotacions familiars. No hi ha assistència a les reunions pensades per fer front a aquesta problemàtica situació.

Davant tot això, què hem de fer? No ho sabem ni creim que una publicació com aquesta tenguí la responsabilitat de treure les castanyes del foc a tot un sector pagès. Ara bé, aquí hi ha en joc el futur de moltes famílies i fins i tot de les generacions futures. Romandre amb els braços plegats ens sembla suicida. El poble té la paraula . . .

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ MIQUEL LLADÓ

Avda. La Verge, s/n. - Tel. 65.06.75

FLAC
PERRUQUERIA I ESTÈTICA

**HOMES
I
DONES**

TRACTAMENT
D'ACNÉ JUVENIL

Carrer Nou, 53 - Tel. 65.08.25
07630 CAMPOS

Taller Mecànic CA N'ARNAU

Carrer Provença, 36
Tel. 65.10.63
07630 CAMPOS

Lletres a la tieta

Benvolguda tieta: esper que en rebre la present la vostra salut sia d'allò més, per la vila no ens queixam, gràcies!

Idò sí vós, ja hem passat un altre mes, això no hi ha valent que ho aturi, sembla com si sempre anàssim per avall, no ens n'adonarem i ja s'acabarà l'estiu. Ens queda el conhort de saber que no és debades, dia a dia anam deixant llavors aquí i allà, i si tot va bé arribaran a florir, esperem que no tot sien cards i verdolagues.

Res tieta, anem per feina que, parlant del temps, el perdem llastimosament.

Coincidint amb la Fira de Maig, els diaris han dedicat força retxes al nostre poble i als seus personatges, res de l'altre món com us podeu imaginar, l'important és que tothom quedi content. Sovint, quan s'intenta fer alguna cosa d'aquesta mena, quan les preguntes es contesten sense pensar massa les respostes, quan s'escriu per omplir i per fer guapo, passa el que ara ha passat. Potser no tenguí la importància que jo li vull donar però, de totes maneres, m'agradaria comentar-vos algunes de les coses publicades i teniu ben present que res del que us diré no és inventat, els papers canten, vós mateixa ho podeu comprovar.

Sabeu que la polèmica entorn a l'escut de la nostra vila és un tema que vé d'enrera i que durant llargues vetlades ha estat objecte de discussió: deu ser un ós? deu ser un porc? cadascú hi diu la seva i es poden trobar arguments per defensar cada opinió (personalment m'inclín pel porc i això per diferents raons, que ara no discutirem).

Reconec que acceptar tenir un porcell com emblema, com a primer representant del municipi, és un poc fort i no satisfà massa a ningú ni fa pegar bots d'alegria. El que segurament ni el més bocamolla de la vila mai no ha dit, és que sia aquesta mescla ("cruse") de lleó i de ca de caça amb ales que el Diario de Mallorca ens enflocà, i si amb això s'erren, refiau-vos de la lletra menuda.

Si teniu temps repassau l'escrit d'un tal Senisu, mereix un poc d'atenció (per dir-ho d'alguna manera, en realitat no es mereix res) a aquest Senisu, per enviar-lo a alguna part digna, l'enviaria a l'escoleta, no sap ni per on hi van! va ser un miracle que no posàs Rifa en comptes de Fira, qui sap? "Sa Rifa de Maig" no queda tan malament, tal vegada així l'hauria encertada, però aquest s'erra fins i tot quan endevina.

Això dels diaris és un poc com és, sempre et queda el dubte de no saber, exactament, quan les paraules d'un subjecte, són les que ell va dir i qua es fa un muntatge a partir d'algunes frases aïllades.

Aquesta situació es repeteix un pic rera l'altre i us ne faig cinc cèntims: Li demanen al senyor batle (que per cert, ara sí s'ha deixat veure) quins són els projectes de l'ajuntament i com a resposta ens donen una partida de realitzacions. Si la qüestió són els Pro-jec-tes, sembla il.lògica la resposta ("mesclar ous amb caragols"). No és la meva intenció ni són suficients els meus sabers per jutjar la capacitat de ningú. Se cert que el batle, com a manescal, sap que la feina de foravila és més poc agràida que no qualsevol altra i tanmateix no pens contar-la, l'anècdota del xerrac i la vaca, en principi perquè no la sé.

Per seguir llavorant us plantejaré dues qüestions a vós: per què deu ser que sempre cerca les respostes, a qualsevol pregunta, devers la vorera de mar? i per què deu ser que quan parlen del senyor Roig (Director general, ell) sempre ho fan com ho fan? "ha incluído" "su Reglament Municipal de Normalització lingüística" "tiene la idea", pens que deu sentir-se molt tot sol. (Un dia tieta m'heu de fer arribar aquell curriculum que guardau tan gelós).

He fet aquest incís; punt i apart perquè he hagut de riure amb això dels videos; només quedaven per esmentar i per contemplar la col.lecció, els referents a la nostra pre-història, a l'edat mitjana i a l'època moderna. Això jugant a truc es diuen falagueres. No és que no ho sigui gros i jo amb les piules sense fer.

Vós, tieta, també sortiu, us diuen "sa teta" i també parlen de "Sa Revista" i de que si un va dir a l'altre o viceversa, tanmateix, com a les multiplicacions l'ordre dels factors no altera el producte. El vostre nebodastre Gonzalo també surt, sembla que ara ell vendrà a sembrar, mentre els pagesos li escriuran les novel.les. Va estar malalt i el bateig es va suspendre.

Em va agradar molt també l'enquesta sobre foravila! dos empresaris, un taverner, un mecànic, un jubilat, un cronista i el saig posen els puntets sobre les i.

Jo també hi vaig anar a fira, i molt que em va agradar, quasi tant com aquells que esperaven un ruixat i sols no veren un nigul; així sí que ho varen ser bones les gambes, però jo, de peix ni les escates!, que per cert arribaren fins a l'ambulatori.

Res tieta, d'allo ja en parlarem en tornar-hi, salut i a reveure!

MAIG • CRISI SECTOR LLETER • FIRA DE MAIG • CRIS

Una FIRA DE MAIG espectacle festiu-folklòric-enganyifa-insultant-demagògic-abusiu-etc. etc.

Precisament en uns moments dramàtics pel sector lleter de Campos vàrem assistir altra vegada a la gran manifestació (gegant amb peus de fang) que amb motiu de la FIRA DE MAIG s'organitza al nostre poble i dedicada precisament a fer veure que tot va com una seda dins el sector productor de llet.

Ens semblaria molt bé que la nostra FIRA fos la millor de Mallorca. Que hi hagués l'assistència de públic més important de l'Illa, etc. Però això sí, només si el sector lleter tengués un present i un futur satisfactoris i prometedors. En les actuals circum-

tàncies creïm que el productor de llet mallorquí tocava respondre d'una manera molt diferent davant un "gran espectacle" com la nostra FIRA DE MAIG.

Hi ha molts de factors que ens han duit a la crisi actual. Alguns no depenen de nosaltres i fins i tot ens són totalment aliens: l'entrada a la C.E.E., per exemple. I creïm que aquest ha estat precisament el detonant que ha reventat tota planificació efectiva i realista de la ramaderia mallorquina.

Altres factors, com el preu de la llet a la baixa, han condicionat i comprometen el futur del sector lleter. Mirau

quants de factors no incideixen negativament en el tema del preu: insularitat, condicions de cultiu, política estatal i autonòmica, la crisi de les indústries de transformació de la llet, etc. etc.

Així, idò, els productors de llet davant aquest futur tan negre -i que és el futur de tot un poble- responen com si tot anàs com una bassa d'oli, i sembla que ignoren l'espasa que tenen damunt el coll i no donen importància a fets abusius com cobrar la llet amb 2 i 3 mesos de retràs. I així i tot participen en una fira-festa que és un intent de demostrar que aquí no passa res.

RESSÒ pensa que el futur del productor de llet mallorquí mitjà no passa per fires com aquesta, a les quals sempre "guanyen" els mateixos, abusant del poder econò-

mic que han obtingut d'altres sectors (turístic, construcció, etc.). I aquí també volem denunciar les declaracions insultants del Senyor Damián Sastre publicades a la U.H. el dijous anterior a la Fira, fent befa dels pagesos de les explotacions familiars. Aquest senyor no deu pensar que si no fos pels pagesos petits i mitjancers acontereixements com la Fira de Campos no serien possibles. . .

Resumint, mentre el sector lleter està a punt de fer un tro, els mateixos pagesos assisteixen impassibles a acontereixements triomfalistes, negant d'aquesta manera l'existència d'una profunda crisi que pot acabar en un no res amb ells i amb els seus mitjans de subsistència.

Redacció.

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

Club Gimnàstic

- * KARATE-DO
- * APRIMAMENT
- * GIMNÀSTICA
- * MANTENIMENT
- * GIMNÀSTICA PER A NINS (de 7 a 12 anys)

- * PESES I MÀQUINES DE MUSCULACIÓ
- * GIMNÀSTICA ANTIREUMÀTICA PER A LA TERCERA EDAT

HORARI: MATINS: de 10 a 11
CAPVESPRES: de 6 a 10

C/. Àfrica, s/n. - Campos

REBAIXES D' ESTIU ALS BARS DE LES NOSTRES PLATGES

Una vegada més arriba l'època de donar les autoritzacions per a l'exploració de les instal·lacions temporals de les platges del nostre terme i novament surt la polèmica.

Altra vegada entre els números que fa el Sr. Batle i els nostres s'hi peguen moltes pessetes.

NOM DE LES INSTAL·LACIONS	PREU BASE 1989	PREU MÀXIM 1989	PREU PAGAT 1989	PREU BASE 1990	PERCENTATGE DE REBAIXES
1-A Platja Sa Ràpita (100 Hamaques)	340.000	340.000	340.000	125.000	63%
1-B Platja Sa Ràpita (Bar)	1.000.000	1.000.000	1.000.000	250.000	75%
2-A Es Murters (100 Hamaques)	750.000	1.075.954	1.075.954	400.000	63%
2-B Es Murters (Bar)	2.000.000	2.550.000	2.550.000	400.000	84%
3-A Creu d'en Tem (400 Hamaques)	2.310.000	4.042.500	2.310.000	1.100.000	52%
3-B Creu d'en Tem (Bar)	4.455.000	6.994.350	4.455.000	1.000.000	88%
4-A Caseta de's Motor (300 Hamaques)	6.160.000	10.087.000	6.160.000	1.500.000	66%
4-B (Bar)					
5-A Es Trenc (500 Hamaques)	8.795.000	15.274.000	8.795.000	2.100.000	66%
5-B (Bar)					
6-A Raconada de S'Estany (500 Hamaques)	6.112.000	6.740.000	6.740.000	4.000.000	41%
6-B Raconada de S'Estany (Bar)	3.960.000	3.960.000	3.960.000	900.000	67%

Si miram aquest quadre podem observar que la rebaixa que es fa és molt important, perquè es rebaixa més d'un 50% a les hamaques. (Perdó, a segons quines hamaques, ja que hi ha un lot que sembla no ser com els altres posat que ve rebaijat en 126 hamaques, la qual cosa ja significa una rebaixa d'un 24% en la possibilitat d'ingressos i per tant la rebaixa de l'Ajuntament tant sols representa un 17%. Rebaixa que contrasta molt amb el 66% o el 63% d'altres lots. Per què deu ser?).

Les rebaixes dels xibius són bastant més iguals, encara que hi ha coses molt particulars si es repara quines són les baixades més importants. Precisament són els dos xibius que han canviat de mans darrerament, els dos últims anys.

Si a tot això hi afegim que les bases d'adjudicació donen preferència per a concedir les llicències a aquells qui ja fa anys que duen els xibius i molt especialment els que tenien les concessions l'any passat, i a més que l'any passat ja es va veure clar que ja hi poden posar doblers o condicions que de totes maneres van a parar als mateixos, es fàcil endevinar que aquesta feina que feim ara passarà a ser paper banyat, i altre vegada s'haurà afavorit uns interessos particulars per damunt dels interessos de tots.

Perquè els comptes són bons de fer:

Les hamaques autoritzades en total a les platges són 1.600.

Hem de considerar que hi ha 120 dies bons encara que les hamaques hi puguin estar 150 dies.

Per tant

$1.600 \text{ hamaques} \times 120 \text{ dies} = 192.000 \text{ persones que poden ocupar aquestes hamaques.}$

Suposant que només es cobrin una vegada cada dia a 300 pts. (que és el preu autoritzat) els ingressos màxims per les hamaques serien:

$$192.000 \text{ persones} \times 300 \text{ pts.} = 57.600.000 \text{ pts.}$$

No volem ser acusats de molt optimistes i pensarem que sols s'ocupen la meitat de les hamaques, això significaria 28.800.000 pessetes d'ingressos.

Si a aquesta quantitat la posam al costat dels 7.000.000 que en treurà el poble, dona que encara quedarien 21.000.000 per repartir entre els sis llocs, i això representa a més de tres milions de pessetes de benefici per cada un dels que hauran obtingut les llicències per posar les hamaques. Creim que alguns Grups de l'Ajuntament haurien de fer més números i ajustar més els preus de partida i al manco pareixeria que l'interés està més repartit.

En quant als xibius, ens remetem al números que varem fer ja a l'anterior revista, i per si podem anar errats hem analitzat el que l'any passat estaven disposats a pagar els que varen obtenir les llicències d'exploració, i amb no gaire càlculs hem pogut ratificar-nos en la teoria de que són com a mínim 3.000 les consumicions que de promedi es fan a les platges, perquè un menor número no podria donar més que per cobrir gastos del que pagaven a l'Ajuntament, tot i suposant que el benefici net sobre cada consumició fora de 100 pts. I nosaltres seguim pensant que no depèn tant el benefici de la mida dels xibius com del número de consumicions que es fan i per tant, en el pitjor dels casos no creim que puguin ser menys de:

$$120 \text{ dies} \times 3.000 \text{ consumicions} = 360.000 \text{ consumicions en total}$$

Si consideram que damunt cada una d'aquestes consumicions hi ha un benefici mínim de 50 pessetes, això ens donarà:

$$360.000 \text{ consumicions} \times 50 \text{ pts.} = 18.000.000 \text{ de pessetes de benefici.}$$

Si aquesta xifra (que podem considerar mínima) la comparam am els 4.680.000 pts que en treurà l'Ajuntament, és realment pobre, doncs realment hi haurà xibius que per a ells tot sols tendran més beneficis que per a tot el poble.

Redacció.

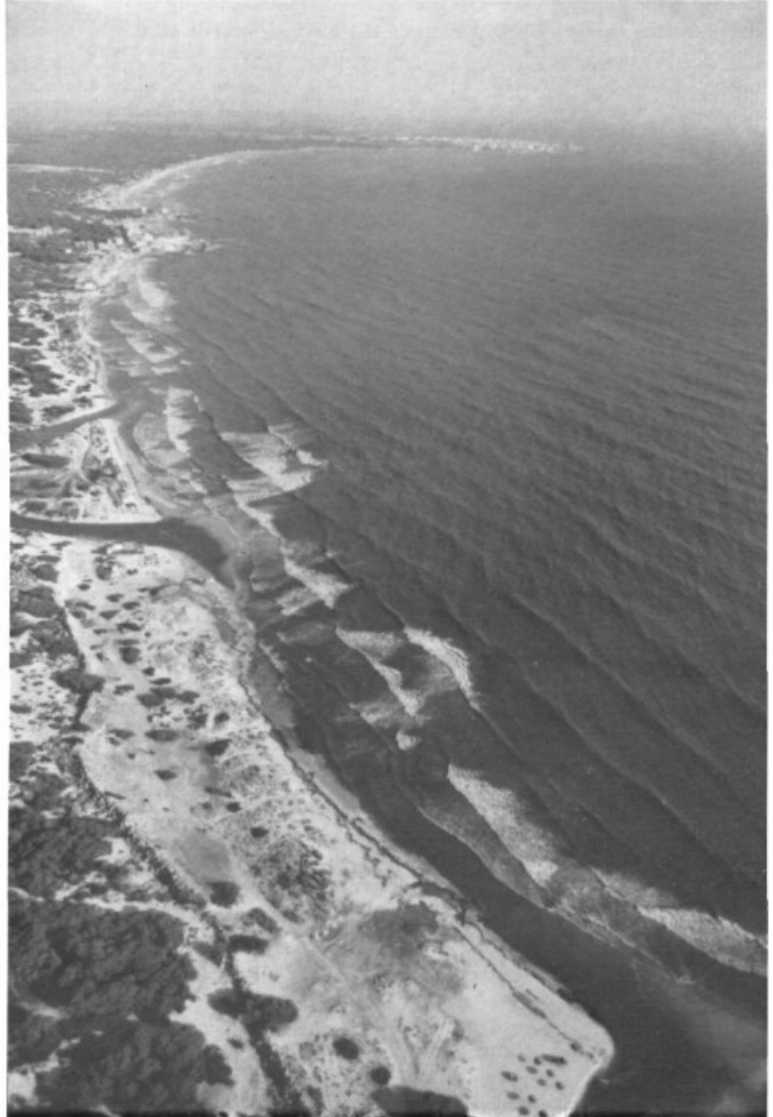

FOTO VIDAL

**COMPRA VENDA
COTXES D'OCASIÓ**

TOMÀS RIGO VICENS

Nunyo Sans, 26
Tel. 65.24.22

Part.: Tel. 65.05.39
07630 CAMPOS

**FUNERÀRIA
MESQUIDA**

Telèfon cotxe 908-142180

C/. B. Ballester, 7
Tel. 65.10.87 - 07630 CAMPOS

C/. Sirena, 11 - Tel. 64.01.69
07639 Sa Ràpita

P.S.O.E Campos.

A TOTS ELS VEÏNS DE CAMPOS

Maig 1990.

Altra vegada es presenta l'estiu i novament saltarà a l'opinió pública el tema de l'adjudicació dels "xiringuitos" de la Platja de Ses Covetes i el Trenc. Molta gent, dins el cafè, ja fa el comentari que també enguany seran els mateixos els qui tinguin les concessions. Els Socialistes volem explicar ben bé la nostra postura respecte a aquest assumpte i algun altre.

El que el PSOE voldria és que, per part de l'Ajuntament es fessin tots els possibles per defensar els interessos del poble enlloc de defensar, com es fa des d'alguns grups de l'Ajuntament els guanys d'uns empresaris privats.

Nosaltres no podem acceptar, que com l'any passat, es menyspreïn uns milions de pessetes, amb l'excusa que els qui els tenen ho fan molt

bé o que el que prometen els altres no és gaire segur que ho puguin pagar, perquè els pagaments són per bancs, obligatòriament.

Altra vegada, enguany, corren el perill que, en la concessió dels "xiringuitos", es torni perdre l'oportunitat d'ingressar uns doblers. Exceptuant el PSOE, els altres grups que formen l'Ajuntament sembla que, perquè s'han reduït les mides dels "xiringuitos", creuen que l'Ajuntament no en podrà treure els mateixos doblers que l'any passat, però no estan disposats a provar de fer un Concurs-Subasta partint d'uns doblers que clarament són possibles de treure.

Les hamaques són les mateixes que l'any passat. Hi ha qualque raó perquè enguany hagin de treure manco per l'Ajuntament?. I els "xiringui-

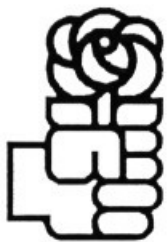
tos"? (Que segurament no podran tenir personal). Perquè no s'han de treure a subasta pel mateix que varen pagar l'any passat, si n'hi havia qui estaven disposats a pagar-ne 15 milions més que els que es varen pagar i enguany no tendrà despeses de personal. Volen fer-nos creure que són pitjor negoci els "xiringuitos" que les hamaques?. Doncs si les hamaques paguen 15 milions, perquè no s'ha de partir igual per als "xiringuitos"?.

En conclusió, el PSOE, dins l'Ajuntament de Campos, s'ha oposat a totes aquelles coses en les quals fa la impressió que altres Grups de l'Ajuntament prefereixen defensar interessos privats en lloc de defensar els interessos del poble. Bàsicament, en moltes de coses d'Urbanisme i de concessions, en els quals

moltes vegades el PSOE es troba tot sol demanant que s'exiguesqui el màxim a les persones que demanen coses a l'Ajuntament per fer-ne negoci i d'aquesta forma poder dur a terme millores que afectin el nostre poble, i a la majoria de la gent.

Esperam que aquesta carta serveixi per donar-vos compte, al poble, de les postures que estam mantenint com a oposició dins l'ajuntament, i que, encara que estam dins la Comisió de Govern, no vol dir que tot el que es fa tenguí el suport del PSOE ni molt manco. Moltes vegades ens veim en la necessitat de discrepar i d'oposar-nos-hi.

**AGRUPACIÓ
SOCIALISTA
DE CAMPOS.**

L' AUTODETERMINACIÓ, A DEBAT?

He posat un interrogant al títol d'aquest reflexió perquè crec que ningú no posa seriosament en qüestió el dret d'autodeterminació dels pobles. Els drets consubstancials a la naturalesa del seu titular són sempre irrenunciables i imprescriptibles, i el dret d'autodeterminació és consubstancial a la naturalesa dels pobles.

Per tant, cap poble no hi pot renunciar, encara que vulgui, perquè renunciar-hi suposaria perdre la condició de poble amb personalitat pròpia, diferenciada d'altres pobles.

Si la discussió entorn de l'autodeterminació resulta tan complicada, és per la gran confusió que hi ha sobre aquest concepte. **Normalment es confon amb la independència.** I és clar que de l'exercici del dret d'autodeterminació pot resultar la decisió d'un poble d'establir-se amb una estructura estatal pròpia, amb una sobirania homologable amb la dels altres Estats que són avui agents de la política internacional. Però aquesta opció no és l'única possible.

Com la mateixa paraula indica, autodeterminació és la facultat reconeguda a un poble de determinar per si mateix com vol configurar la seva convivència col·lectiva en relació amb altres pobles. Per tant, exercir el dret d'autodeterminació suposa triar entre diferents opcions possibles. I segons quina sigui la situació de partida del poble en qüestió, les opcions poden ésser més de dues, la qual cosa, com és obvi, complica extraordinàriament la qüestió, perquè implica que és molt difícil que n'hi hagi una que sigui aclaparadorament majoritària. I si no hi ha tal majoria popular sobre el tema no serà mai aclaridor, sino ben al contrari: no farà més que complicar les coses.

Els defensors d'una opció determinada tendeixen a simplificar, i entenen que exercir el dret d'autodeterminació suposa donar a triar entre la situació que ells volen canviar i l'opció que ells proposen. Però la realitat no és quasi mai així de senzilla.

Com que no es tracta de fer volar coloms, sinó de parlar clar, apliquem aquestes reflexions al cas concret de les Illes Balears.

Segueix ➡

Per a fer-ho amb rigor, crec que és necessari respondre a dues preguntes. Primera: la situació actual és o no és el resultat volgut pel poble (o pels pobles?) de les Illes Balears en exercici del seu dret d'autodeterminació? I segona: si es respon negativament a la pregunta anterior perquè es considera que el dret d'autodeterminació només s'exerceix vàlidament a través d'un referèndum, quines són les opcions entre les quals s'hauria de donar a triar al poble (o pobles?) de les Illes Balears en aquest hipotètic referèndum?

S'ha de suposar que qui planteja l'exigència de fer decidir els ciutadans illencs sobre si accepten la situació actual o en volen una altra té l'aspiració sincera que el resultat de la consulta sigui constatar l'autèntica voluntat sobirana dels illencs respecte a la forma d'articular les seves relacions amb els altres pobles de l'Estat espanyol. Si és així, no es pot limitar a fer-los triar entre dues possibilitats, sinó que els ha de donar opció que diguin concretament quina és la solució que volen. I aquí ja s'acaramullen moltes més preguntes que en gran part, al meu entendre, no tenen (encara?) resposta.

La primera és: **Hi ha un "poble balear", o hi ha**

un poble mallorquí, un menorquí i un pitiús, o fins i tot un d'eivissenc i un de formenterer?

La pregunta no és gens capciosa si suposam que es fa un referèndum donan a triar entre la situació actual i la independència de les Illes Balears. Què passa si el resultat a Mallorca és a favor de la independència, i per tant donat el seu pes demogràfic, també ho és el resultat global, però a Eivissa la majoria és a favor de seguir com estam?. Els eivissencs hauran d'entrar, per decisió majoritària dels mallorquins, en un Estat illenc que no volen?. O la majoria de mallorquins, haurà d'acceptar que el nou Estat neixi, al seu entendre, amb una amputació greu?.

O més complicat, encara: si es dona per cert que "les Illes Balears formen part d'una nacionalitat diferenciada en el conjunt de l'Estat", com deia la Proposició No de Llei presentada en el nostre Parlament pel Grup PSM-EEM, quina és aquesta nacionalitat diferenciada de la qual formam part?. Si no "som", sinó que "formam part" d'una nacionalitat diferenciada, sembla que la resposta més òbvia és: els Països Catalans.

Si és així, deman: ja sabem què en pensen els valencians?. O els mateixos

illencs! Realment algú creu que, si demanam als illencs que es pronuncin en referèndum sobre si volem seguir com estam o formar part d'un Estat independent dels Països Catalans, la majoria serà partidària de la segona opció?.

Amb altres paraules: la situació de partida dels pobles illencs no permet destriar, al meu entendre, un estat d'opinió clarament majoritari a favor d'una opció determinada diferent de l'actual. **La meva convicció personal va més aviat en el sentit que entre els illencs hi ha partidaris de totes les opcions possibles, des del manteniment de l'estat de coses actual fins a la independència de cada una de les illes, passant per la formació d'un Estat de les Illes Balears, o dels Països Catalans, o del Principat amb les Illes però sense València, etc.**

Vistes així les coses, resulta molt més racional acceptar que, de moment i per molt de temps, el poble illencs ja s'han autodeterminat a través de la pràctica diària de la democràcia. S'han pronunciat sobre la forma en què volen articular la seva convivència amb els altres pobles de l'Estat del qual formam part cada vegada que, tenint ocasió de plantejar alternatives diferents a la situació actual, no ho han

fet.

No ho varen fer en el referèndum sobre la Constitució, que precisament no preveu la possibilitat de qüestionar aquestes situacions, i el illencs la vàrem aprovar per aclaparadora majoria.

I no ho han fet a cap de les consultes electorals, generals, autonòmiques i municipals, a les quals els ciutadans illencs han participat en la mateixa proporció que la resta d'Espanya. I en cap d'elles no han plantejat una opció que pugui esser interpretada com un desig de canviar l'estructura estatal, ni per activa, presentat candidatures independentistes, ni per passiva, rebutjant les propostes electorals a través de l'abstenció en massa.

Aquest fet no serà grat a molta gent, però demostra que en democràcia tots els drets cívics, també el d'autodeterminació, s'exerceixen dia a dia. Qui no estigui d'acord amb el sentit d'aquest exercici, pot lluitar políticament per anar canviant la consciència majoritària. Però no pot posar permanentment en qüestió el sistema de convivència que té el suport de la gran majoria dels ciutadans.

Josep Moll i Marquès.

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

Carrer Santa Bàrbara, 2 - Tel. 65.21.28
07630 CAMPOS

Joieria - Rellotgeria

SANT JULIÀ

Joies *Fuscai*

C/. A. Vives, 26

CAMPOS

Tel. 65.11.70

DEBAT POLÍTIC

Dins Campos, el debat polític passa per tenir en compte el Partit Popular. I això perquè el PP és el Partit més votat a Campos i, per tant, més influent. Que un grup d'independents "nominalment" aconseguixin més vots, és circumstancial. Dit això, té sentit demanar-los com és el PP a Campos i per on va, en línies generals.

A Campos, la major part de gent només pensa en partits quan ha de votar o ha

de menester una llicència d'obres. Això vol dir que deuen esser ben pocs els que, a diari, simpatitzen amb el Partit -o sia, hi fan feina. L'estructura del PP a Campos, quant a votants, és variada, jo diria més, sorprenentment variada. Res de particular, com els altres partits.

Ara bé, si ens demanam pel PP a nivells més alts, possiblement podem dir darrerament que els canvis han estat enormes: un nou Presi-

dent en un Congrés triomfal i un ressorgir del President Cañelles a nivell de les Balears, malgrat les enfonsades que ha tengut. O no vàreu sentir a dir al Sr. Aznar que volia que entràs LLIBERTAT dins el Partit? O no heu sentit parlar de CENTRISME al nou President? O no heu vist com s'afirma amb més força que mai que el PP és l'alternativa?

No hi ha dubtes que el PP ha canviat. Al manco, en línies mestres, és un partit més "centrat", més europeista que mai, més jove (el Sr. Aznar n'és una prova i el Senador Barceló una altra), més ecologista fins i tot (vegeu sinó

les postures del President Cañelles davant la gent i davant el problema "Mondragò").

La qüestió que em faig ara és: i a Campos, arribarà aquest aire fresc a la seu del PP? Serà, a Campos, un Partit que pugui transmetre en llenguatge diferent un missatge distint?

Sincerament, no ho sé. Cal veure la capacitat de les persones capdavanteres. A cada poble es veurà quin és el partit que se "centra" més, que cerca les persones "millors" per dur endavant un projecte electoral o electoralista.

LA "SANTA DROGA"

És molt possible que la paraula DROGA aconseguís de batre el rècord de popularitat en el món actual. Des del darrer contribuent fins la primera magistratura de l'Estat, aquesta paraula és pronunciada més d'una vegada cada dia.

Jo gosaria anomenar-la fins i tot "Santa Droga" perquè és la santa contemporània que més miracles monetaris ha fet. És la "Santa" de moda. Si Sant Antoni de Padua és el sant de les coses ben perdudes, "Santa Droga" també ha fet molts de multimilionaris a partir de no res. Persones que fa uns anys no podien ni pagar un baix lloguer, avui dia fan inversions anuals de milions de pessetes.

Fins i tot el mendicant ha trobat ocupació dins la gran xarxa de "Santa Droga". Ell ja no demana, ara ofereix. Milers i milers viuen d'aquest negoci, de la necessitat per seguir arrossegant la necessi-

tat, perquè aquests no es fan mai rics, però sí que enriqueixen als negociants de les cúpules. Tenir venuts cent mil quilos de mongetes a nou, abans d'haver-les comprades a tres és una bona jugada a les diferències i sense risc per a l'intermediari, que no es torba gaire a convertir-se en milionari, deixant per al pobre consumidor el risc de la mort.

Mai podem dir amb més encert que una fortuna està amassada a partir de fang, sang i llàgrimes. Així són les fortunes fetes pels devots de la "Santa Droga".

Tota persona sensata, si és que encara en queda qualcuna, haurà sentit vergonya de viure aquesta època de la Humanitat, doncs de cada cantó surt un lladre i un malfactor disposat a fer caure la cara de vergonya, amb la seva riquesa adquirida amb males arts, als pocs honrats que queden.

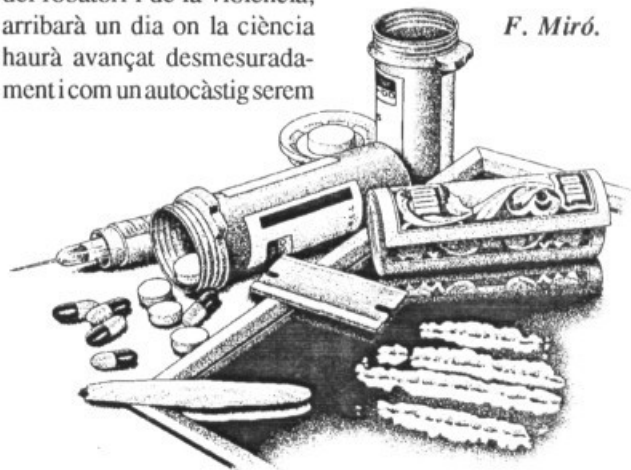
La Humanitat no ha

tengut mai com ara tan metàl·lic al cap, tan de roca el cor i tan de fang els peus i vertaderament una cosa és certa, i la lògica de la realitat la imposa: si la Humanitat segueix pel camí de l'engany, del robatori i de la violència, arribarà un dia on la ciència haurà avançat desmesuradament i com un autocàstig serem

autodestruïts amb els nostres mateixos invents.

Mentres es pugui seguir dient que només viuen els lladres i els mercaders de la droga és perquè el pols de la Humanitat està aturat.

F. Miró.

JAUME FERRER I MAS

Reparació i Venda de Motos
Motoserres i Motocultors
Carrer Lepanto, 1 - Tel. 65.00.60 - Campos

QUÈ PASSA A L'OBRA CULTURAL BALEAR?

D'entrada he de dir que no es fàcil respondre a aquesta pregunta, encara que és ben necessari, si més no, per evitar malentesos i per donar a conèixer realment en qui punt ens trobam. L'Obra, per abreviar, té una dilatada història de "suplent universal". El nou President, en Bartomeu Fiol, ho explicava molt bé a l'Assemblea: l'Obra ha fet de tot, ha ajudat molts de grups, ha duit a terme moltes activitats que ningú no volia fer. L'obra ara es troba amb un nou repte dins el món cultural, encara que manté intactes els seus objectius, el primer dels quals és la defensa de l'ús normal de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears (i això, val dir-ho, no per mer exercici folklòric sinó perquè creim que la llengua és un

patrimoni fonamental de la nostra identitat, sinó l'únic).

L'elecció de nou President i nova Junta i la configuració una mica especial d'aquesta i de la connexió entre gerència i Junta han sortit a la premsa: l'Obra té una història de perseverància, prudència, i atreviment alhora, i eficiència que han duit aquesta associació allà on és: un bon nombre de socis, alguns molt antics, una infraestructura bàsica important (locals, personal, mitjans, etc) i una veu amb ressò dins les Balears i més enllà fins i tot.

La nova Junta és una Junta plural, amb personalitats de renom (entre ells un campaner, en Damià Huguet), i és presidida per un sòlid intel·lectual i escriptor, si bé poc conegut, a nivell de ca-

rrer.

Les eleccions de dia 15 de maig signifiquen per a l'Obra, a parer meu, un relançament seriós fent front a la problemàtica cultural de les nostres Illes i del nostre món més proper. I això, amb uns plantejaments contundents: l'Obra no ho ha de fer tot, no ha de ser "suplement universal", l'Obra ha de millorar la seva imatge per interessar més al poble i per fer arribar més els seus objectius; dins l'Obra no hi ha d'haver discussió partidista, encara que l'Obra ha de treballar enmig de tot l'entramat social, polític i econòmic.

Dins el camp de les activitats, em pareix que es té ben clar que s'ha de donar suport bàsicament a: uns mitjans de comunicació en

català (premsa, ràdio i TV) - mantenir l'esforç de Voltor-; la Campanya de Normalització Lingüística i les accions ja tradicionals de l'Associació (El Mirall, Cursets, etc.).

També pareix clara la importància de les Delegacions i de la tasca amb els sectors juvenils. Totaixò sense deixar de banda una col·laboració amb associacions semblants de València i del Principat de Catalunya.

Crec ben sincerament que el rumb de l'Obra està molt ben traçat, però això no lleva la necessitat de bons mariners per suportar les tempestes que van apareixent en aquest llarg viatge.

Pere Ollers Vives.

President de la Delegació de l'O.C.B. a Campos).

**OBRA CULTURAL
BALEAR
CAMPOS**

Dia deu de maig es va celebrar a la sala de cultura de "Sa Nostra" una Assemblea general de l'Obra Cultural Balear de Campos. Els tres punts de l'ordre del dia eren:

- 1.- Presentació del pressupost per part de la Junta Directiva.
- 2.- Debat sobre el pressupost.
- 3.- Aprovació del pressupost, si escau.

El pressupost va ser aprovat, per unanimitat del assistents. Cal esmentar, però, la poca assistència dels socis de l'O.C.B., només un 26%. Esperem que a la pròxima assemblea ens hi vegem tots.

DISTRIBUCIONS

MIQUEL MAIMÓ OLLERS

- Cerveses San Miguel i Kronenbourg
- Llet Agama i Asturiana
- Aigua Font Sorda
- Conserves en general

Santa Bàrbara, 12 - Tels. 65.25.32 - 65.07.38
07630 CAMPOS

Clínica Veterinària

C/. Nicolau Oliver Fullana, 1 - Tel. 65.07.31 - CAMPOS

*VACUNES

*RAIGS X

*CIRURGIA

HORARI: Dilluns a Divendres, de 16'30 a 20 h.
Dissabtes, de 10'30 a 12'30 h.

12 RESSÒ PEL SEU NOM ELS CONEIXEREU

NINES DEL COL·LEGI DE LES FRANCISCANES Any aprox. 1955.

EXCURSIÓ DEL GREMI DE FORNERS DE CAMPOS - 1955 (Correspon al N.º 19 de RESSÒ)

D'esquerra a dreta i de damunt a baix

1.- Miquel Veny (Terrola)	10.- Miquel Roig (Lluís)	18.- Antònia Mas (Ca'n Bet) †
2.- Biel (Claufort) †	11.- Joan Puigserver (Benfet) †	19.- Maria Oliver (Ca'n Veler)
3.- Julià Ginard (De vora l'Església)	12.- Sebastià Ginard (Calafat) †	20.- Joana Garcias (Ca'n Closca)
4.- Sebastià Moranta (Moranta)	13.- Joan Pomar (Pomaret)	21.- Sebastiana Ballester (Ca'n Rosseo)
5.- Maria Ballester (de Moranta) †	14.- Jaume Mir (Sogre d'En Pomaret) †	22.- Maria Cladera (Ca'n Lluís)
6.- Magdalena Covas (Ca'n Bet)	15.- Antoni Mas (Catlara)	23.- Maria Mascaró (Ca'n Benfet)
7.- Guillem Veny (Veler) †	16.- Miquela Ballester (De vora l'Església)	24.- Francisca Lladó (Ca'n Calafat)
8.- Andreu Vidal (Closca)	17.- Antoni Covas (Ca'n Bet) †	25.- Magdalena Mir (Ca'n Pomaret)
9.- Miquel Ginard (Rosseo)		

Els alumnes d'aquest centre han participat com cada any als concursos de redacció i de dibuix que organitzam amb motiu de la Festa del Llibre. Els més petits també presentaren els seus treballs, amb els que el professorat va muntar una exposició.

La Festa del Llibre és una commemoració alegre i simpàtica, que ens deixa un record agradable a tots. Fomentar la lectura és més que necessari en una època on els mitjans àudio-visuals ho envaïxen tot: la televisió, el vídeo, les revistes il·lustrades, els còmics, etc. etc. absorbeixen l'atenció dels nostres infants. Però un dia de maig ens arriba, puntual com l'oronella i la falzia, la jornada dedicada al llibre.

Anteriorment, i amb el patrocini de l'Ajuntament, de la Direcció General de la Joventut i de les Associacions dels Pares d'Alumnes, els dos centres escolars havien organitzat una SETMANA DEL LLIBRE dedicada als escriptors campaners i a la normalització lingüística.

El poeta Damià Huguet va participar en un col·loqui pels alumnes més grans del nostre centre d'ensenyament, parlant de "Els escriptors campaners". El pedagog campaner Joan Lladonet hi prengué part tractant el tema de la normalització lingüística i la necessitat d'usar correctament i en qualsevol nivell el nostre idioma. Varem clausurar la setmana amb una conferència pronunciada pel filòleg Joan Veny i Clar el qual exposà clarament i brillant el tema "La nostra llengua: història i estat actual".

Basant-se en aquestes conferències-col·loqui i en les explicacions que els profes-

sors vàrem fer dins les classes, els alumnes del cicle superior feren uns treballs que varen desembocar en un concurs. La participació fou molt ample i variada en els temes de redacció, dibuix i teatre. Remarcarem, ara, l'obra presentada per na Maria Antònia Gost de 7è, sota el títol "Qui va amb un coix, al cap d'un temps ho són tots dos" i que es representarà durant la festa de final de curs.

Durant l'acte de lliurament de premis, divendres dia 11 de maig, es va encoratjar als alumnes a estimar els llibres i llegir-ne freqüentment, perquè d'ells obtindran gran part de la seva formació cultural.

A l'acte hi assistiren representats de l'Ajuntament, de l'APA, i de les Caixes.

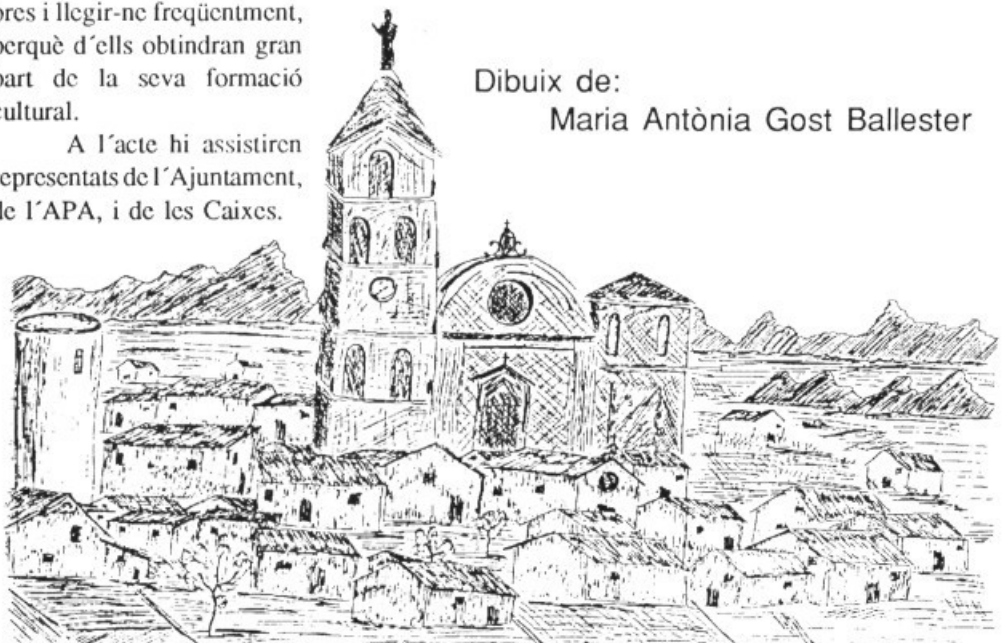

Setmana del Llibre

FESTA DEL LLIBRE   CURS 1989-90
Col·legi Joan Veny i Clar

Dibuix de:
Maria Antònia Gost Ballester

LLEGIT. . .

Diari Avui, dimarts, 3 d'abril

“La reforma educativa en perspectiva autonòmica” de Jaume Sarramona, catedràtic de Pedagogia de la Universitat Autònoma de Bellaterra (UAB).

No hi ha dubte que aquest, el de la “reforma educativa” és un dels temes més actuals. És motiu de discussió generalitzada tant a la premsa com a la televisió. I ara, de cada vegada, se sentira més el debat que promourà. L'article que avui vos present només toca alguns aspectes de la reforma educativa. En primer lloc, que la reforma “fa tard” en el sentit que la gent (començant pels mestres i altres encarregats de l'ensenyament) està cansada de teories, idees, plans i programes.

Però l'aspecte central que recorre tot l'article és la problemàtica que planteja la Llei nova (LOSE), encara que no està aprovada pel Parlament de Madrid, entorn de les

diferents Comunitats Autònomes. El doctor Sarramona veu ben clar que el model educatiu del govern central està tenyit més de centralisme i dirigisme que no de descentralització.

El Projecte -encara- no afavoreix que cada Comunitat pugui establir el seu sistema educatiu peculiar, com peculiar és cada geografia, cada història, cada llengua i cultura. El Professor es lamenta d'això perquè opina que una Llei més oberta a cada realitat diferent, a cada tradició cultural i pedagògica seria molt millor per arribar a l'objectiu general - que no es posa en dubte- que és una millora de la qualitat de l'educació.

Així mateix, voldria posar de manifest que la tria d'un article del Diari Avui no és casual: és un diari que du bons articles i que dona molta informació encara que està fet per al Principat de Catalunya i des del Principat de Catalunya. Avui, però, no hauria de ser estrany llegir, de tant en tant, qualche diari de fora. Ens és bo i, de vegades, sorprenent.

Pere Ollers i Vives.

MOLT BONA ACTUACIÓ DE DOS NINS DE CAMPOS AL CAMPIONAT D'ESPANYA DE PARCS INFANTILS DE TRÀNSIT.

MAS FOTOS

El passat dia 4 de maig es celebrà a Lucena (Còrdoba) el XXVIè Campionat d'Espanya de Parcs Infantils de trànsit, participant el Parc Infantil de Campos amb l'equip format pel monitor Tomeu Mascaró i els alumnes Ramon Juan Mas i Joan Garcias Lladó.

El Campionat es dividí en quatre proves: La primera començà a les 9'30 hores del matí, consistint en una prova teòrica sobre normes i senyals de circulació amb un total de trenta preguntes a resoldre en vint minuts, per a passar seguidament a la segona prova, la de circulació en Kart durant la qual s'havien de cubrir nou controls en un

temps màxim de deu minuts, així com a la tercera prova de circulació en bicicleta.

I per finalitzar varen fer la prova d'habilitat en bicicleta havent de superar una sèrie d'obstacles de la manera millor possible.

Realitzades totes les proves es conseguí un meritori quart lloc per equips (d'un total de 45) i primer de les Balears. A més, l'alumne Joan Garcias Lladó obtingué el quart lloc individual, havent participat un total de 90 alumnes, tots ells prèviament seleccionats per a participar al Campionat d'Espanya.

Enhorabona Joan, Ramon i Tomeu!

Gremi Boneters, s/n. - Tel. 75.01.00
POLÍGON LA VICTÒRIA
07009 PALMA DE MALLORCA

**TRANSPORTS
MESQUIDA**

RONDA CATALUNYA, 9 - Tel. 65.01.47
07630 CAMPOS

ELS INVENTS DE RESSÒ

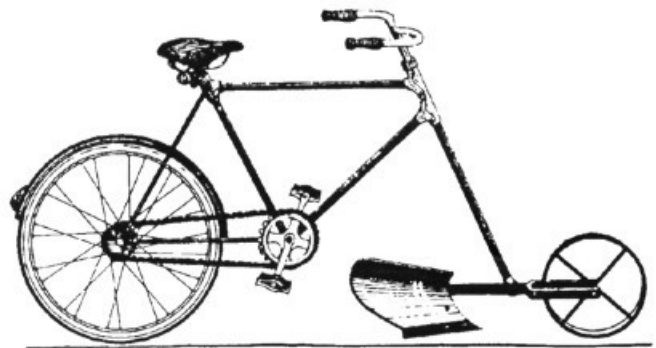
L'equip que fa RES-SÒ ha decidit de posar fil a l'agulla i col·laborar activament en el redreçament de l'economia campanera. Com que suposam que els capparets de la nostra administració municipal no tenen prou temps per dedicar-se a les seves tasques de cercar sortides a la crisi campanera, a partir d'aquest mes presentarem iniciatives que anirem recollint entre els campaners més desperts en qüestió d'invents aplicables a la nostra particular crisi. Avui ja presentam el primer. El creador és un hortolà

campaner de la vella generació que, cansat d'anar de mecànics, gas-oïl, crèdits per pagar el tractor, etc. ha aconseguit un nou model de màquina per llaurar molt més econòmic que els clàssics. Segons l'amo en Julià, el seu invent també pot ajudar a reduir colesterol, àcids úrics, artrosi, i altres empenyos de salut. Suposam que ho diu per l'exercici físic que faran els nostres pagesos amb aquest revolucionari invent. L'amo en Julià té preparada una versió "motorizada" del seu invent: només caldria canviar la

bicicleta per un motoret.

Així, diu ell, les pageses i els pagesos no es cansarien tant, i a més a més, no solament donarien feina als tallers de reparació de bicicl-

tes, sinó també als de motos. Per paga l'amo en Julià pensa en tothom... (i el mes que ve, un altre invent!)

Per una Mallorca digna

Ja no és sa Dragonera ni es Trenc; ja no és s'Albufera ni Mondragó. Avui no es tracta de salvar un determinat espai: és tota l'illa la que demana una nova mobilització. Mallorca i la dignitat del seu poble necessita que cridem: prou d'urbanitzacions!

Els mallorquins no podem permetre que Montblanc, sa Canova, s'Algar, Son Bauçà, Alcanada... i fins un centenar d'espais més, desapareguin per l'afany d'enriquiment d'uns pocs i la complicitat dels nostres governants.

Ens jugam el futur. És el moment de decidir quina illa volem i quina illa deixarem als nostres fills. O venem bocí a bocí la nostra terra per fer-hi xalets, o la protegim d'una vegada perquè ens agrada i l'estimam així com és.

Recorda que sovint els pobles han canviat el curs de la seva història. Aquesta manifestació és la nostra oportunitat: contribueix a fer-ho possible.

El Dia Mundial del Medi Ambient serà un dia històric a Mallorca.

Cal Vermell
ràdio
103.8 F.M.
CAMPÓS

MOLT
PREST
AMB
TU

EN MIQUEL AGUILÓ I POMAR, L'APOTECARI "ROSA" (FILL)

En Miquel Aguiló, membre d'una família d'apotecaris, ha regentat durant trenta anys la farmàcia fundada per son pare l'any 1916. Fa pocs mesos, va decidir retirar-se perquè trobava que ja era hora de descansar un poc, i, no tenint continuació en els seus fills, ha traspassat l'apotecaria.

Ens apropam a ell per saber com ha estat la seva professió d'apotecari durant aquests anys i conèixer un poc més d'un home popularment conegut per "s'apotecari Rosa" (fill).

- Quina ha estat la vostra feina com a apotecari?

A part de dispensar especialitats (medicines preparadas) també es preparen fórmules magistrals, no amb aquella intensitat d'abans, perquè les especialitats d'un temps eren poc nombroses. Així com les especialitats s'anaven incrementant la fórmula es va anar retirant. Per als metges va esser més pràctic de receptar específics que no haver de formular. Encara han quedat algunes fórmules, sobretot en dermatologia, però quasi ja s'han retirat.

Quant a les especialitats, es va complicant moltíssim perquè es renoven contínuament, s'han de retirar les que queden desfasades i hem de tenir les qui surten: sempre seguit hi ha una renovació.

- Com era en temps del vostre pare?

En temps de mon pare tot el front de la farmàcia era ple de potets amb les substàncies, cada client que venia havia d'esperar a que li fessin la pomada, el xarop, les píndoles, o els paperets, ja que tot això s'havia d'elaborar. Naturalment, no hi havia la massificació d'ara. Generalment la gent esperava i els ho preparàvem davant ells, per a algunes, com les píndoles o

els paperets deixaven la recepta i venien més tard.

- La gent prenia tants de medicaments com ara?

Pensa tu!. Primera, que no hi havia Seguretat Social i la gent s'ho pensava més abans d'anar a l'apotecaria perquè ho havien de pagar tot, a més no tenien aquesta preocupació per la salut, ni s'escoltaven tant, tenien més capacitat de sofriment. Si tenien un mal de cap s'ajeciaven un poc ..., ara la gent no vol patir, si tenen un mal de cap han de prendre un calmant, si estan nerviosos han de prendre un tranquil·litzant, no poden estar.

- Teniu cap fórmula pròpia?

Mon pare, a més de l'apotecaria, tenia laboratori per preparar especialitats i vendre-les a d'altres farmàcies. Va ser famós el "Callicida Sport" que s'enviava a tot Espanya, també tenia el "Talco Llorón", una temporada va preparar "Almenflor" que era un purgant, el "Regenerador Bell" per a les clapes, ... però el més famós va ser el callicida.

Jo no vaig continuar amb el laboratori perquè també em dedicava a la pintura i ja tenia prou feina amb la farmà-

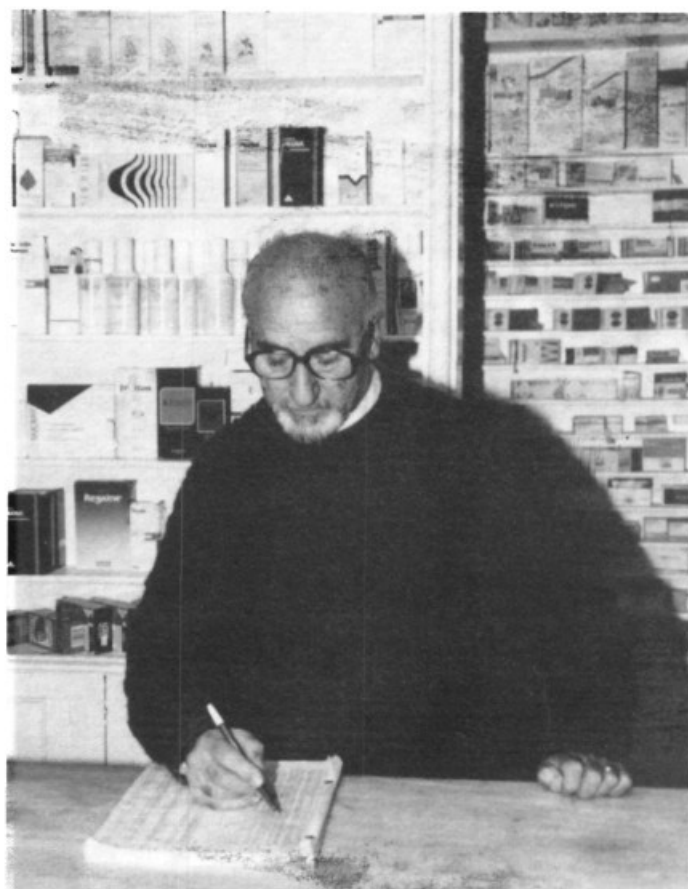

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

cia. Quan el meu pare me la va traspassar, va donar de baixa el laboratori.

- Sempre hi ha hagut tres apotecaris a Campos?

Hi havia la d'en Fernandez, que ja la duia son pare, i després la nostra. També hi va haver la farmàcia Oliver, però es va tancar i quedaren només aquestes dues. Sé que

n'hi havia una que li deien de ca'n Pocoví, però jo no la vaig veure mai oberta, encara que la tenien muntada amb els pots i tot. Més tard es va posar la de ca'n Dometo que llavors es va traspassar i ara es de na Maria Vidal.

El nombre d'apotecaries està limitat pel nombre d'habitants i una ha d'estar a 250 metres de l'altra.

Quan es va posar la farmàcia de ca'n Dometo tot just va sortir aquesta llei i a Campos només n'hi podia haver dues, però com que ja estava muntada la van deixar.

- Molta gent considera l'apotecari com un segon metge, és ver?

Sí, si van a ca l'apotecari normalment els hi donarà consell, o remei si el cas no es greu. Hi ha una sèrie d'especialitats que es diuen publicitàries, són de venda sense recepta i l'apotecari les pot donar, mentre que les altres que en diuen amb recepta mèdica han de ser receptades pel metge.

- L'horari deu haver canviat bastant?

Mon pare sempre es queixava molt perquè no podien dinar ni dormir tranquils, estaven les 24 hores, no tenien vacances..., era una esclavitud total. Ara això està reglamentat, hi ha uns horaris, vacances a l'estiu, etc. De totes maneres és una feina esclavitzada i responsable. Cada setmana hi ha una apotecaria de guàrdia i hi està les 24 hores, maldament el moment de dinar o en la nit estigui tancat, l'apotecari ha d'estar disponible per a qualsevol urgència que hi hagi. Es un dels serveis més complets que hi ha perquè un malalt sap que a qualsevol hora del dia trobarà una apotecaria a la seva disposició.

- A la nit, hi sol haver moltes urgències?

Moltes no, quan van a cal metge ell els fa la recepta i després vénen a cercar la medecina, de vegades van a cal'apotecari sense anar a cal metge si es troben en una necessitat com un mal de cap i no tenen una aspirina o un al.lot que ha perdut el xupete i plora perquè no es pot adormir, o una mare que ha acabat la

papilla del nin i en venen a cercar.

Quan hi ha una epidèmia, per exemple de grip, sí que vénen més urgències.

- Què vos va impulsar a estudiar la carrera d'apotecari?

Va ser més per les circumstàncies, perquè ja que teníem l'apotecaria era com obligat estudiar-la. En realitat el meu gust era la pintura: jo vaig anar a estudiar la carrera de pintura a l'Escola de Belles Arts "San Fernando" de Madrid, hi vaig estar cinc anys i al mateix temps anava estudiant un poc de farmàcia, vaig fer dos cursos. Quan vaig acabar Belles Arts, em vaig dedicar més a la pintura, però, és clar, la família insistia que l'apotecaria es perdria. Mon pare em va animar i vaig acabar la carrera per lliure anant a fer exàmens a Barcelona. Llavors vàrem dur la farmàcia tots dos i quan mon pare es va retirar hi vaig quedar jo.

Però la pintura és la meva gran afecció. De petit ja vaig anar amb això i, quan vaig acabar el batxiller vaig anar a Madrid a estudiar, quan vaig acabar vaig anar a l'Escola D'Arts i Oficis de Palma, on he fet classes de dibuix artístic durant 33 anys. L'any passat em vaig jubilar.

- Quin tipus de pintura feis?

La meua formació és totalment clàssica, m'he dedicat a la pintura realista, m'agraden temes de coses insignificants, aquests objectes que un els mira i pareix que no tenen gens d'interès. Una planxa vella, una post de rentar i unes gafes, un tros de corda, etc., tots aquests temes senzills que tenen una càrrega emotiva i recorden altre temps, agafar-los un caire d'interès, una postura, una claror, un detall...

- Heu fet exposicions?

La primera que vaig fer va ser quan vaig acabar la carrera, a un local de la casa dels Poblers, abans Can Alomar, i va ser la primera exposició de pintura que es va fer a Campos, devia ser l'any 46. Després en vaig fer bastantes a Palma al Cercle de Belles Arts, a la Galeria Malià, col.lectives, etc. Quan van inaugurar el saló de Sa Nostra a Campos també vaig fer una exposició, n'he feta una altra al'Auditori i ara tenc ganes de fer-ne un altra, perquè tenc temps per pintar.

- Les exposicions són per mostrar els quadres o també per vendre'ls?

Generalment no m'agrada vendre. Hi ha molts

de quadres que ja no els tenc i m'agradaria tenir-los perquè hi ha coses que els agafes estimació, dels quadres que tenc a ca nostra no em vull desprendre de cap.

- El vostre pare era un home prou conegut i estimat a Campos. Què ens podrieu dir d'ell?

Era una persona molt inquieta, innovador en molts d'aspectes, tenia afecció per tot allò que tengués un caire artístic i va lluitar perquè el poble tengués una influència cultural i artística.

- Vos donam les gràcies i vos desitjam un merescut descans per poder-vos dedicar a la vostra gran afecció, la pintura, una faceta de l'apotecari "Rosa" per a molts desconeguda.

Antònia Sitjar.
Núria Vives

FOTO: DAMIÀ PROHENS (FOTO VIDAL)

. . . BARTOMEU BALLESTER I MULET

Bartomeu Ballester; nascut el 01-07-65 a Campos, és en aquests moments l'esportista de moda a Campos per l'homenatge que es va celebrar, per reconeixement a la seva trajectòria esportiva, dia primer de Juny organitzat pel C.D. Campos.

Un homenatge, per cert, molt emotiu; en el que no varen faltar cap de les seccions esportives del Club, els antics entrenadors i amics d'en Tomeu.

En Tomeu, començà a jugar a totes les seccions inferiors de l'Estel (després fusionat amb el C.D. CAMPOS), després jugà a Preferent amb el Campos, a Tercera amb el Santanyí, després passà a Mallorca Atlètic, Teruel i Levante a Segona Divisió B i també amb el Levante pujà a Segona Divisió A, a on està actualment.

Reproduïm aquí, la xerrada mantenguda amb ell a ca seva l'endemà de l'homenatge.

- Quin són els records més bons que tens de quan jugaves en els equips de Campos?

Bé, l'experiència que te dóna jugar en aquests equips, lo que aprens; ara me serveix de molta ajuda i també tenc un bon record dels amics d'aquell temps.

- Te'n penedeixes d'haver deixat Mallorca?

No, estic molt content d'haver pres aquesta decisió ja que crec que les coses m'han anat molt bé. Allà pens que els jugadors tenen més sortida que aquí, encara que triomfar allà sigui tant o més difícil que aquí.

- Què és lo que t'ha costat més deixar per dedi-

car-te al fútbol?

Deixar-ho tot aquí. La família, la meua al.lota, els amics; m'ha costat molt, però era la meua vida, feia el que m'agradava fer. I estic molt content de lo fet i de la decisió presa.

- Què han representat dins la teua vida esportiva els teus entrenadors: Ferrer, Verdura, Vilar, etc. i molt especialment R. Álvarez.

Des del primer fins el darrer, els hi estic molt agraït per tot el que m'han ensenyat, que m'ha servit per arribar fins aquí.

En especial en R. Álvarez perquè ell, quan va anar al Levante, me va cridar per anar allà, m'ha donat molta confiança i jo he intentat respondre a aquesta confiança.

- Quins són els teus somnis esportius?

El somni de qualsevol jugador ha d'ésser arribar al màxim i jo lo que somiï és jugar a Primera sigui amb el Levante o amb qualsevol altre

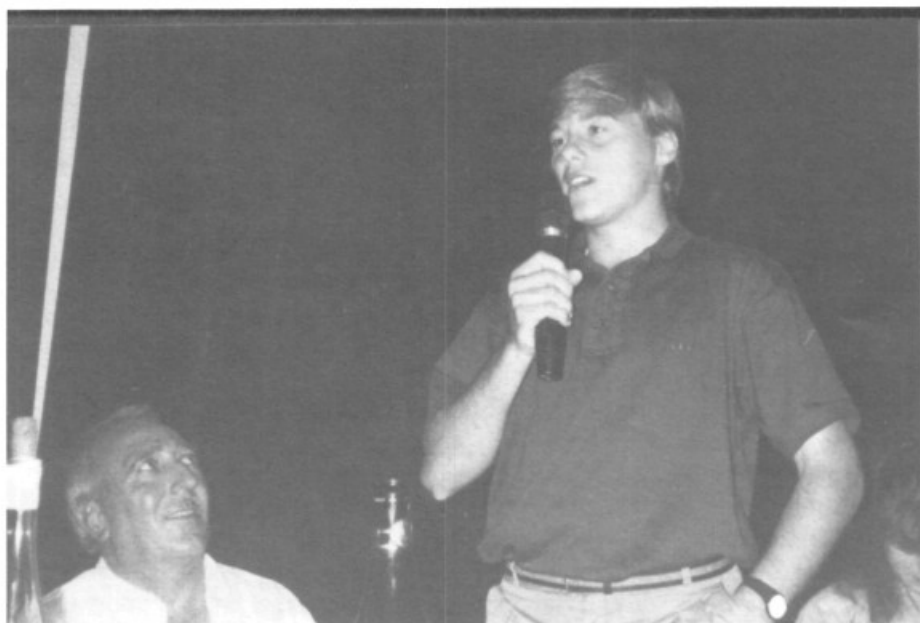

FOTO: MIQUEL PROHENS (FOTO VIDAL)

equip.

- Quines expectatives de futur tens?

De moment me queden 3 temporades amb el Levante, si hi ha un altre equip que me vulgui, s'ha de posar en contacte amb el meu club. Sempre hi ha rumors però a jo personalment ningú m'ha dit res. Els rumors són València i Saragossa. El Club m'ha dit que estigui localitzable.

- Quin jugadors admires i per què?

Admir les qualitats d'un parell. Per exemple, la tècnica i visió de joc d'en Martín Vázquez i la força d'en Chendo i en Gordillo.

- Què penses de l'homenatge que t'ha fet el Campos?

No esperava un acte així; tan multitudinari (unes

350 persones), va ésser molt emotiu i ho recordaré sempre perquè allà hi havian molts d'amics meus i els hi estaré sempre molt agraït per això.

- Un consell per un jove que comença

-Lo principal sacrifici, dedicació, intentar superar-se i si les coses, al principi no surten com un espera; esforçar-se fins que hi surtin.

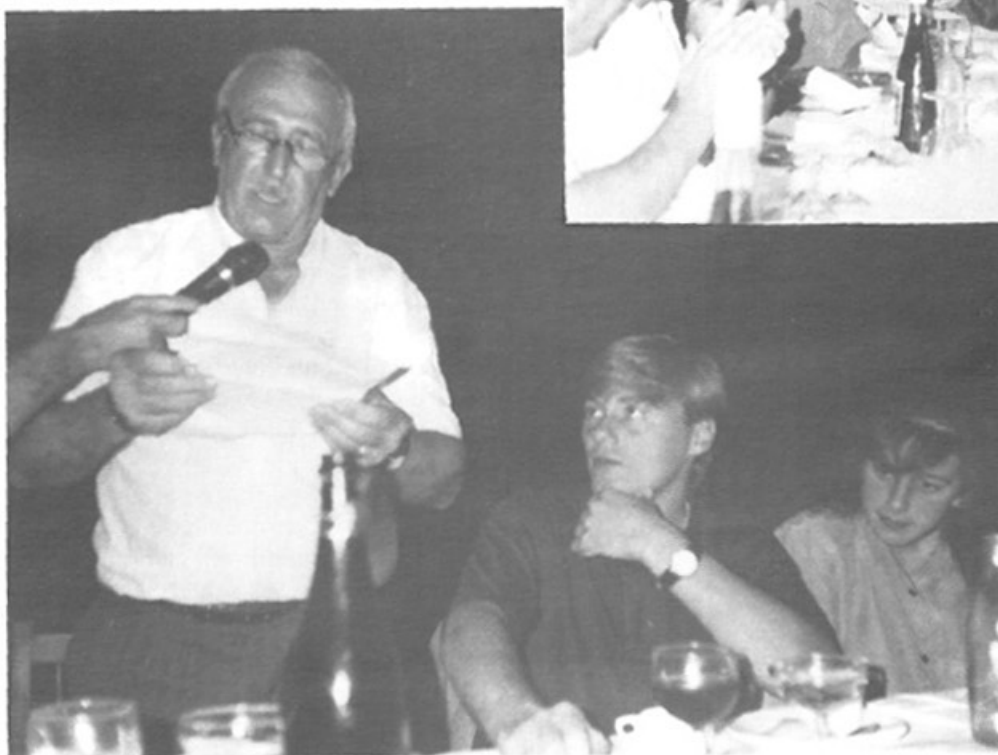
- Què li diries als aficionats de Campos?

Que així com a jo m'han anat bé les coses, que als equips de Campos també els hi anassin bé i que lo millor és estar molt units perquè les coses vagin bé. I també perquè l'esport a Campos vagi amb augment perquè per a la joventut l'esport és lo millor que hi ha.

**TENC 3 MOIXETS JOVES
PER REGALAR
TEL. 65.03.54**

SOPAR
HOMENATGE
A
BARTOMEU
BALLESTER
1 DE JUNY
1990.

FOTOS:
ANDREU PROHENS
(FOTO VIDAL)

FOTO VIDAL

ENTREVISTA AMB EL RECTOR DE CAMPOS

UNA ALTRA VEGADA PARLAM AMB DON GABRIEL PERQUÈ ENS PUGUI DIR, PASSATS VUIT MESOS DE L'INICI DE LA SEVA FEINA A CAMPOS, des del 15 d'agost, QUATRE COSES DE LES SEVES TASQUES, DE LA PARRÒQUIA I DE CAMPOS.

(Entrevista feta el mes d'abril).

Quina ha estat d'ençà del 15 d'agost, a grans trets, la tasca parroquial i, especialment, la vostra tasca més àrdua?

Com que sempre he tingut una espècia de pretensió d'esser una persona normal, crec que el primer interès que he tengut ha estat seguir, segons la mesura de les meves forces, totes aquelles coses que ajuden al culte, a la catequesi i a l'atenció als malalts. Consider que, en aquestes missions de cada dia, s'ha fet el que s'ha pogut. La gent acostada a la parròquia ha donat bona resposta. Per a posar un exemple, diria que l'assistència a la missa del matí dels dies feiners, celebrada dins el Roser, és satisfactòria, tant pel nombre d'assistents com per la seva participació. L'organització de la catequesi, a distints nivells, difícil de per sí, la crec positiva, valorant tanta feina feta seriosament.

La meva feina més àrdua? No és necessari pensar-hi gaire per a respondre a aquesta pregunta. Són tants els grups i les activitats que, d'una o altra manera, funcionen dins la parròquia! i tants els edificis a què tenir esment, que la tasca més grossa ha estat sens dubte, donades les meves

limitacions, de posar-me al corrent. Som molt enrera d'haver-ho conseguit: de vegades per les meves manques i de vegades perquè hi ha gent que prefereix que no m'hi posi.

Com van, al vostre parer, les obres de Sant Blai?

Amb aquesta pregunta em tocau un dels meus punts flacs. Era una il·lusió somiada de tants d'anys enrera, que sols el fet de veure que es va realitzant deixa dins mi una alegria immensa, tant des del punt de vista de campaner, com d'estudiós de la nostra història, com des del punt de vista - també ho he de dir per esser sincer - de rector de Campos. Si afegesc el que consider que es realitza molt satisfactòriament, de forma que encara no he sentit cap crítica negativa i que el mateix arquitecte, que tantes obres ha realitzades d'aquest tipus, no es cansa de ponderar la bellesa del nostre Sant Blai restaurat, hauré de dir que em sent plenament satisfet.

I les de la Capella de les Ànimes i altres?

Si em parlau d'obres de conservació i "petita restauració" dins les nostres esglésies i edificis parroquials també vos hauré de respondre

molt positivament.

Ha passat poc temps -només 8 mesos-, però crec haver fet més del que creia poder fer en anys. Estic content de poder dir, de passada, el que s'ha fet, per molt que pensí donar-ne compte més detallat més envant, i que no s'ha fet res d'amagat.

La primera obra de què em vaig fer càrrec ja abans de prendre possessori per voluntat de l'anterior rector, Don Guillem Parera, fou la tan necessària, dels "serveis" de Sant Blai

Després, i abans de passar a la rectoria, les obres que es consideraren urgents a la cuina.

Per Nadal posarem a punt la capella del Betlem: vestit nou de seda a la Mare-de-Déu i neteja general. Crec que aconseguirem que molts "descobrisin" per primera vegada el "betlem" de Campos.

Pel novembre, començarem les obres laborioses de restauració de l'oratori de Sant Blai, que encara duren.

Al mateix temps, es féu la teulada nova de la cúpula de la Capella de les Ànimes i voltants; i un repàs a tota l'ala dreta de l'església, inclosa la canal nova de la sagristia. Un poc més tard, es pintà tota la capella del Sant Crist

de les Ànimes, una vegada resolt el problema de la humitat, i feim comptes tornar-hi prest la tela de Santa Brígida, obra de Julià Ballester, que un moment donat fou retirada.

La diferència d'ara amb abans és ben visible.

Ben laborioses foren la neteja de Sant Blai, la Font Santa i Nostra Senyora de Fàtima d'es Palmer, després de les inundacions del setembre. En aquest oratori haguérem de fer nou tot l'enrajolat de la sagristia i la paret mitjera del terreny.

Darrerament, hem fet un magatzem, en el lloc que quedà buit entre el nou Gimnàs per al Col·legi, que ha edificat l'Associació de Pares dels Alumnes, per tal de tenir on posar moltes coses que estan acaramullades a llocs que podrien servir molt bé per a un futur museu parroquial. Hem aprofitat l'avinentesa per refer un poc també la portassa de la rectoria.

Una altra cosa que no es veu, però que s'ha fet, gràcies a un grup de voluntàries anònimes, ha estat la neteja realment extraordinària de totes les sagristies de les capelles i altres locals de la parròquia.

Podem acabar dient que s'ha traslladat l'Arxiu a la

rectoria, ja que el lloc que ocupava no reunia condicions, sobretot a causa de la humitat que podia fer malbé els documents.

Com ha respost la gent i com esperau que segueixi l'activitat de conservació del patrimoni parroquial i campaner?

Tocant a la primera part he de dir que, com sempre a Campos, hi ha gent que ha respost amb una generositat extraordinària, tant amb el treball de les seves mans com amb les seves aportacions. Si no fos així, no es podrien fer tantes coses. Posats a dir, també hem de dir que altres sols responen amb la llengua i altres no responen de cap manera. Però, això és normal; i serà, mentre l'home sigui home. El que importa és que els primers no es deixin seduir pels altres.

Tocant a la segona part, no bastarien moltes planes per

indicar el que bull dins mi: pensau que son molts d'anys de estudiar especialment la història de la nostra església local.

Hem sentit a dir que teníeu una proposta nova i interessant respecte a les Primeres Comunions que s'acosten. Podríeu contar-nos-ho? I ara que en parlam, com van els preparatius d'aquests nins i nines?. Responen?.

Vaig fer amb il·lusió la proposta a què et refereixes, perquè jutjava necessari donar solució a un problema que, a poc a poc, s'havia anat creant: un nombre excessiu de comunions que no resolien el problema plantejat a moltes famílies a l'hora de trobar restaurant, retratista, etc. per a "fer" la comunió dels infants. D'altra part, crec que és clar que, dins la nostra societat materialitzada, per a molts de pares el que manco compta és

la comunió, sinó el que l'enrevolta. Pensant una i altra vegada tot això i, naturalment cercant una solució a les dues coses - la primacia de la comunió damunt "tota la resta" i les facilitats per a les famílies per a celebrar "la seva festa"- vaig arribar a la proposta següent: fer una festa general de Comunió per a tots els infants, separada totalment de la festa social que se sol fer. Després, el dia que volguessin, les famílies podrien fer "la seva festa", acudint altra vegada a l'església si ho creien convenient, mentre fos a una missa de torn normal.

Continuu pensant que la idea és bona i que un bon grapat de pares l'han entesa. Com és natural, d'altres no l'han entesa; i el fet que alguns hagin volgut ajuntar a la Comunió General la festa particular potser farà créixer massa l'assistència.

Respecte a la preparació dels infants hem de dir que, dins les possibilitats de temps disponible per a la preparació, s'ha fet bona feina per part de les catequistes, però no podem deixar de dir que manca de bon de veres la preparació inicial, que sols els pares cristians poden donar. Pareix bé clar que un infant, en esser presentat per a la catequesi de primera Comunió, hauria d'haver rebut dels

seus pares els coneixements essencials per a tot cristià. I això sovint manca. Els infants responen en la mesura de l'interès dels pares.

Trobau a manca una més gran activitat parroquial? en quin o quins camps?.

Una persona que ha dedicat tota la vida a activitats pastorals sempre troba que en manquen sobre tots si es tem que ha estat jove, i tenia moltes més forces per a promoure i per empènyer els altres. A mi em manca especialment la joventut i el contacte personal amb la gent, però confés que, en les meves circumstàncies, no puc fer gaire més del que faig. Hom diria que "l'esperit està prompte, però la carn és flaca".

Per acabar, just acabat Pasqua, quin missatge pasqual donaríeu als campaners?.

El missatge pasqual de Jesús és massa clar, per jo pòler-li esmenar la plana. El missatge pasqual sols és un, avui i sempre: "La pau sigui amb vosaltres". Estendre'ns dins aquest tema seria fer una homilia i no crec que sigui aquest el lloc. Així que, campaners tots: QUE LA PAU SIGUI AMB VOSALTRES.

Pere Ollers i Vives.

ARRIBA EL CAMPAMENT!

DEL 15 AL 21 DE JULIOL
A CALA MURTA.

SI VOLS PASSAR-T'HO BÉ, VINE A
INSCRIURE'T I PREPARA'T PER AL CAMPAMENT.

INSCRIPCIONS:

- ✓ De l'1 al 15 de Juny al Club d'Esplai.
- ✓ Dilluns, Dimecres i Divendres de les 7 a les 8 h. del vespre.
- ✓ Per a més informació els Dissabtes de les 10 a les 12 h., al Club d'Esplai Campos.

ORGANITZA:
CLUB
D'ESPLAI
CAMPOS

COL·LABORA:
AJUNTAMENT
CAMPOS

L'OBRA CULTURAL
BALEAR DE CAMPOS

CERCA UN GRUP DE JOVES PER
A UNA FEINA REMUNERADA AQUEST
ESTIU.

ELS INTERESSATS PODEU REBRE
MÉS INFORMACIÓ PASSANT PEL BAR
TURISME O AL TELÈFON 65.07.52.

EL REBUMBORI DELS COMBREGARS

FOTO VIDAL

AINA VIDAL

(Perruqueria Nova Imatge)

1.- Ha estat una bona tupada, tant per a mi com per al personal. A més, corrent el risc de que la feina no et quedi tan bé com voldries, degut a les corregudes. Les pèrdues econòmiques han estat importants. Calcul que aprop de quatre-centes mil pessetes.

2.- Cercant més personal, i sort que en vaig poder trobar. Donant hora cada 10 minuts; començant la feina a les 6 del matí, etc. Molta de gent, per fer més via, ja ni es va fer una manicura, ni una neteja de cutis...

3.- Jo no vaig haver de dir que no a ningú perquè m'havia preparada de personal, però ja et dic que em va saber greu perquè en molts de casos ja no es feien els tractaments que normalment feim amb un aconeixement així.

4.- Primer vàrem agafar les mares i deixàrem per més endavant familiar més allunyats del nin. Agafàvem 8 o 9 persones cada hora, i així és impossible donar un bon servei. Esper que la gent ho comprendrà...

5.- Crec que hauria anat bé fer-ho en dues tongades, perquè d'aquesta manera tots hem perdut molts de doblers.

MIQUEL SBERT

(Pastisseria Ca'n Sbert)

1.- La part econòmica és la que m'ha afectat més. És mal de fer donar una quantitat, però es va deixar d'ingressar devers un milió ó més. Jo tenia previst 8 combregars i només en vaig poder atendre 2.

Enguany els combregars han estat notícia polèmica a Campos. Amb l'arribada del nou rector, la comissió encarregada de la preparació de les nines i del nins i de l'acte litúrgic va decidir que tots els nins combregarien el mateix dia. La festa social la organitzaria cada família el dia que li vengués millor. Aquest retorn al sistema antic ha estat difícil d'assimilar per a moltes famílies, acostumades des de feia tants d'anys a celebrar el mateix dia la festa religiosa i la social.

Una de les conseqüències d'aquesta innovació ha estat que molts de professionals i comerços de Campos s'han vist perjudicats, sobretot perquè en un mateix dia no han pogut atendre tots els encàrrecs que els varen fer les famílies dels nins que combregaven. Això va obligar a bastants de campaners a haver de cercar aquests serveis a un altre poble. I d'aquesta manera tots els ingressos que abans quedaven al nostre poble, s'han dispersat i han anat a parar a altres pobles, afectant encara més la pobra economia campanera.

RESSÒ ha volgut saber de quina manera han resultat afectats comerços i professionals de Campos, i per això hem anat a conversar amb una partida d'ells i els hem plantejat aquestes qüestions:

- 1.- De quina manera s'ha vist afectat el vostre negoci?
- 2.- Com ho vàreu poder solucionar?
- 3.- Que vareu sentir quan vos demanaven els vostres serveis i havíeu de dir que no?
- 4.- Com s'han arreglat els vostres clients?
- 5.- Com t'hauria convengut que anassin les coses?

2.- La meua manera de solucionar aquest problema va ser agafar els dos primers clients que em varen fer l'encàrrec i deixar els altres. No podia fer res pus i esperar que ells ho comprenguin.

3.- Més que per jo mateix, passava pena per aquells que havien d'anar fora poble a cercar els serveis. Em sap greu que tot el poble es ressentís per mor d'això.

4.- Jo vaig provar de que canviassin el dia o que cercassin per un altre lloc, perquè a mim'era impossible d'agafar-ho tot. Sembla que la gent no anava d'haver de vestir els nins dues vegades.

5.- Crec que així com es feia els altres anys, perquè als pares els hi ha costat molt canviar de costum, si no hagués estat per això, la idea hauria pogut esser bona.

ANTONI PROHENS

(Vidal Foto Vídeo)

1.- Molt negativament. ¿Pot esser concentrar la major part de la feina de dos o tres mesos a un sol dia?. I si a més la vols fer bé ¿és possible?.

No he volgut calcular les pèrdues que ens ha representat, perquè no som masoquista. Però el 90 serà un any per recordar, amb tristors.

2.- La nostra feina és molt personal i exigeix temps si lo que volem és un resultat digne. Per tant, si no disposam d'ell, ja no cal cercar res més. No hi ha solució.

3.- En primer lloc no és gens agradable no poder atendre a persones o famílies que fa anys, fins i tot generacions, que ens han demostrat la seva confiança.

En segon lloc m'ha sabut greu pel poble, per la nostra malparada economia. Seria interessant saber quants de doblers han sortit de Campos per aquestes comunions.

4.- Si els campaners no els podíem atendre, només hi havia un camí: cercar el servei que volien a un altre poble.

5.- Torn dir que així com s'havia dit en un principi m'agrada molt. Jo tenc entès que l'idea era, un dissabte, vestits de cada dia, fer la celebració Litúrgica i una festeta infantil. I un altre dia, el que anàs millor a cada família, fer la festa social, a més de tornar a combregar, aquesta vegada amb el vestit que cadascú volgués.

Per jo això hauria estat un 10 si els diumenges horabaixa hi hagués una missa més prest.

I aquesta resposta la don tant des del punt de vista de fotògraf com de pare de combregadors.

MIQUEL ALOMAR

(Restaurant Sa Canova)

1.- Com pots suposar, econòmicament m'ha afectat bastant. L'any passat vaig fer 12 combregars en dos o tres mesos de temps. Enguany només n'he pogut fer 3 per mor del poc temps.

Crec que hem perdut més d'un milió de pessetes.

2.- Dient que no a bastanta gent, i el que me sap més greu és haver hagut de dir que no a clients que tenc des de fa molt de temps.

3.- Ha estat molt trist passar de 12 combregars a només 3. I encara que vàrem

tenir el consol que a alguns dels clients els vaig fer el dinar per dur-se'n a casa seva i fer un dinar en família.

4.- Vaig proposar-los que canviassin el dia i sinó que cercassin un altre lloc. Aquí, si és necessari, ens xapam per la meitat, però quatre trossos no els en podem fer de cap manera.

5.- Pel meu negoci així com s'havia fet fins ara.

FRANCESC POMAR
(Pastisseria Pomar)

1.- A nosaltres també ens ha afectat, però no dramàticament. Ens ha representat haver d'agafar un poc més de personal per ajudar-nos aquests dies i fer venir personal de la pastisseria de Palma. A part d'això, cap cosa notable. Respecte les vendes, no puc tenir dades globals fins final de mes, però damunt damunt ni hi haurà gaire diferència respecte a l'any passat.

2.- Com ja t'he dit abans, agafant més personal, i si som un equip de trenta persones i començan la feina dues hores més prest, són 60 hores més de feina que mouen molt de gènere.

3.- Per sort no vàrem haver de dir que no a ningú. Hi va haver un excés de feina, però vàrem poder entregar totes les comandes que ens havien fet.

4.- Tothom va poder venir a cercar el que ens havien encarregat. El problema l'hauríem tingut si hi hagués hagut combregars a pobles veïnats, perquè també tenim molts de clients de fora poble. Així sí que hauríem tingut problemes.

5.- No ho sé gens. Perquè a nosaltres no ens ha afectat gaire. Comprenc que a d'altres les coses no els hagin anat tan bé com els altres anys. També crec que s'ha de diferenciar la part religiosa de la part econòmica i que és ben normal que cadascú miri per lo que li convengui . . .

GABRIEL MAS
(Mas Fotos)

1.- Ens ha afectat perquè la feina que altres anys fèiem en 2 mesos, enguany s'ha concentrat en un dia. Ja t'ho pots imaginar.

2.- No hi havia altra solució que agafar els primers encàrrecs i als altres explicar-los la situació i dir-los que no els podíem atendre.

3.- Me va saber molt de greu no poder atendre clients que sempre han vingut a la nostra tenda.

4.- Varen haver d'anar a cercar fotògrafs a poble extern. Si ho haguéssim pogut fer nosaltres mateixos, aquests doblers haurien quedat al poble.

5.- Com els altres anys a mi m'anava bé. Per ventura 9 combregars eren massa, jo crec que 4 ó 5 hagués estat lo seu, però això

ha estat un canvi bastant gros dins el nostre poble.

CATALINA GARAU (Perruquera)

1.- No ens ha afectat gaire. Únicament hem hagut de fer més hores de feina, però hem tingut la mateixa gent i econòmicament no ho hem conegut.

2.- Fent un poc més l'espés, i res pus . . .

3.- No he hagut de dir que no a ningú. A més a més, la gent va tenir l'esment de venir a les hores de més poc embós . . .

4.- Als meus clients crec que els hi ha anat bé. Els vaig poder atendre a tots.

5.- Crec que és igual. El que teníem els altres anys i que tornarem tenir enguany és que hem estat i estarem fermats, per mor de la feina, tot l'estiu.

OPINIONS QUE HEM RECOLLIT

Com que ni el meu home ni jo anam d'aquestes festes, joestic contenta perquè al manco ja n'hem sortit, de discussions.

(una mare)

Idò jo ho vaig trobar molt encertat. Va ser com antigament, quan varen combregar els nostres. Lo únic que me va fer nosa varen ser els retratistes.

(una persona major, sense familiars que combregassin)

La veritat és que la festa no ens va anar molt bé perquè tots els convidats ja venien de tres o quatre parts i vàrem tudar molt de gènere. Però jo trob que la festa s'ha de fer el mateix dia de la Comunió, és lo que toca.

(una mare.)

Jo crec que li va agradar molt, al Rector.

(un pare de combregador)

Això de vestir-los un dia, un altre dia de festeta per al al.lots i un altre dia per fer el dinar i la festa ha estat massa. Si s'hagués fet la Comunió de tots els al.lots un dissabte o fins i tot un divendres i acte seguit la festa infantil sense haver-los de vestir i un altre dia la festa familiar crec que hagués anat mes bé.

(una mare d'una nina)

A nosaltres ens ha anat molt bé. El dia de la Comunió no férem res especial més que mudar-nos i anar a missa més prest i avui feim la festa amb els convidats, ben igual que si fos avui que combregàs. No hem tingut cap problema.

(uns pares d'un nin)

Com quan vàrem combregar nosaltres pot ésser que a qualcú li agradi més, però ara les coses no se fan com fa 40 anys, els temps canvien, tant si volem com si no volem. Jo crec que això ha duit molts de problemes a molta gent.

(una parella que no hi tenia cap combregador)

I què vols que te digui, bé, hagués pogut anar molt pitjor.

(una mare d'una combregadora)

Jo lo que trob és que tots hauríem de pensar un poc en els altres i n'hi ha que només pensen en ells, si a ells els hi va bé, ja va tot bé.

Que hagués costat fer una missa els diumenges horabaixa o al manco qualche diumenge? Idò no, ni tan sols encara que tengués el capellà.

(un pare de combregadora)

No me'n parlis. N'hem menjat tota la setmana de lo que va sobrar. I lo que hem donat!. Tothom venia ple, només espipellaven una mica. Si fos ara ho faria un altre dia. No pot ésser tanta gent amb un pic!

(mare d'una nina)

A l'Església no hi vaig anar perquè varen dir que no hi cabríem. L'horabaixa vaig començar a picar a les 5 i vaig acabar a les 12 del vespre, vaig anar a 7 combregars. A mi me va agradar.

(un jove)

Si s'hagués fet així com el rector va dir la primera vegada, molt bé; però llavors va començar a fer canvis i al final els que hem anat per les seves de lo que va dir tot d'una hem estat els més fotuts. Així ha sortit molt complicat.

(un pare)

Jo trob que va sortir bé, la missa va ésser un poc freda però no va ésser massa llarga. Només al final hi va haver una estona de trui, però amb tants d'al.lots això és forçat així.

(una senyora que va anar a la cerimònia)

Miquel Adrover i Monserrat

Per Clementina Clara

Quan pensam i volem dur una vida sana, la majoria de gent consideram només els aspectes exteriors, però la salut corporal significa molt més que uns músculs ben desenrotllats per l'exercici físic, seguir una dieta estricta o fins i tot una aportació extra de vitamines i minerals.

Ha arribat el temps de començar a mentalitzar-nos que la persona és qualche cosa més que un cos visible. La persona també és un ésser pensant i que batega, una individualitat única formada per emocions complexes, demandes interiors i desitjos.

Encara que dedicàssim anys a l'estudi de l'alimentació correcta, de la fisiologia o fins i tot a l'estudi de la medicina, els coneixements que adquiriríem no serien ni satisfactoris ni totalment útils per poder aplicar-los a la finalitat d'aconseguir una salut perfecta. I això és així perquè allò que veim d'un organisme humà, allò que és material, no és lo únic que existeix. El nostre cos és tan sols la cobertura exterior de la nostra ànima, i aquesta és únicament un recipient extern del nostre centre interior de consciència.

En realitat el nostre cos no és més que un aeroport on l'avió, és a dir l'ésser interior, aterra. Al nostre cos és un instrument que obeeix ordres. Aquelles persones que s'interessen per l'autoconeixement i el practiquen concientment, descobreixen que interiorment poseeixen un centre que és el que dóna la facultat de sentir-se forts en front dels problemes, tranquils quan descansen, actius quan cal o de tenir paciència, sempre segons la seva voluntat. I aquest centre té la capacitat de convertir-se en el millor company nostre o en el nostre pitjor enemic. Pot ésser la font de la salut integral o de misèries.

Hi ha tres categories de persones que viuen perseguint un ideal: les que ho basen tot en passar el temps, les que estan dirigides cap a un fi determinat i les que orienten la seva existència a aconseguir el seu destí.

Les primeres es mouen per aquest món sense comprendre perquè ho fan. No tenen la més mínima visió autèntica de futur. Transcorren la seva existència amb fantassies d'un futur idíl·lic o amb anàlisis dels seus triomfs o del seus fracassos del passat. Els hi manca el sentiment de disciplina i de ideals. Com que es limiten a observar continuament com haurien pogut anar les coses passades o com podrien ser les coses que encara han de

venir no arriben mai a concentrar-se en veure les coses tal com són. I d'aquesta manera sempre es troben insatsfets. Per a aquest grup de persones, tenir èxit i mantenir una salut estable, són metes molt difícils.

La segona categoria és aquella de

les persones que s'han marcat una fita. Són persones que poden atènyer una certa disciplina física i mental i saben moure-se dins aquest món i solucionar els seus problemes immediats, però la seva visió de l'existència es manté limitada. Els seus ideals es limiten a aconseguir comoditats com "vull una casa, un cotxe, una professió i moltes més satisfaccions materials". Per manca d'un ideal més elevat, la seva existència es veu limitada a aspiracions materials. Creuen que les coses materials els satisfan i els proporcionaran un sentit gojós de la vida, però es senten perduts, perquè no saben com i perquè cerquen aquestes coses abans d'altres més transcendents.

La tercera categoria està formada per persones, poques per cert, que es concentren en realitzar el seu destí. Allò que pensen, diuen i fan, forma una unitat i està en consonància amb el seu destí de vida. Ells mateixos saben regular els seus costums i saben que la salut corporal i la salut mental (espiritual) no són dues distintes, sinó unitats inseparables que són essencials per el bon manteniment de la salut holística. Per a aquestes persones el bon manteniment de la salut física i espiritual és com el manteniment de dos instruments delicats que poden utilitzar-se per dur a la pràctica el destí de la nostra existència. Aquest fi de la nostra existència es pot anomenar de diverses formes: felicitat, perfecció, salut, un estat de calma total, Nirvana, Samadhi, divinitat. Les persones d'aquesta darrera categoria són escasses, però són sanes en qualsevol aspecte.

Queda així clar que la base de la salut holística es troba en el concepte que tenim del destí de la nostra existència en

aquesta vida i en l'aprenentatge de com poden realitzar aquest destí. Hi ha moltes preguntes que la gent vol sentir contestades, curiosament només en casos especialment desagradables (malalties, tragèdies personals, etc.).

La persona comença a demanar-se: **Perquè som aquí? Quin és el sentit de la meua existència? D'on veng? On vaig?** Sense respostes a aquestes preguntes una salut corporal o espiritual no podrà omplir la finalitat de la nostra vida. Una buidor, una sensació d'imperfecció interna serà sempre present. Quan sabem d'on venim i on anam i perquè hem vengut, i tampoc tenim cap por de la mort, disfrutarem autènticament de la vida, fins i tot al nivell dels sentits profunds. En general, la gent no pot gaudir dels seus moments agradables perquè està més dedicada a observar les seves pors. En solen demanar preocupats: "què succeirà si aquesta cosa me fuig? Què succeirà si un de nosaltres es mor? Que passarà si de cop succeeix alguna cosa desagradable?. **La por és el nostre enemic més gran** i si el deixam créixer fora mida pot arribar a fer-nos perdre les ganes de viure.

Però el sentiment de por és un company constant de la persona, sempre hi ha alguna cosa que ens impedeix disfrutar totalment dels dons de la vida. Només quan som capaços d'aconseguir eliminar totes aquestes pors, estam en condicions de disfrutar de totes les coses, tant interiors com exteriors.

Les persones estam facultades per atènyer aquest estat de confiança i tranquil·litat, que allunya per a sempre qualsevol indici de por. I la felicitat, la saviesa i la il·luminació només es poden aconseguir a partir d'aquest estat. Si no és així, la felicitat només és un mot que pronunciam sense comprendre realment què significa, i així fins que ens alliberem de qualsevol por.

La llengua,
feina
de tots

SEBASTIÀ PONS MAIMÓ

SERVEI D'AIGUA
PALES CARREGADORES
TRANSPORTS EN GENERAL

Carrer Jaume I, 40
Tel. 65.10.15
07630 CAMPOS

DISTRIBUCIONS

BALTASAR COVES

- Aigües de Manantial
- Sucs - Rostoy -
- Vins - Ribera de Ebro -
- Cerveses
- Prouctes Lactic, Etc.

Es Colomer, s/n. - Telf. 65.01.98 - 07630 CAMPOS

SALUT ANIMAL • SALUT HUMANA (LA LEISHMANIOSI)

Per Mª Isabel Mayol

L'aparició a Mallorca de forma molt extensa de la malaltia LEISHMANIOSI afectant a una part important de la població canina de l'Illa, ha estat motiu perquè es formassin uns corrents d'opinió entre la gent mal informada que han duit a una situació de por entre els propietaris de cans, i de rebot de la gent que creu que pot contagiarse dels cans malalts. Tot això fa necessària una explicació aclaridora per tranquilitzar-nos. Hem demanat a un metge que fes una descripció senzilla però real de quin és el grau de perill per a la població humana de Mallorca.

La LEISHMANIOSI en la seva forma humana es pot manifestar de dues maneres:

- a la pell
- a les vísceres.

La forma cutània és la més freqüent i la més probable entre els habitants de Mallorca i es denomina Botó d'Orient o Leishmaniosi de l'antic món. Es tracta d'una malaltia endèmica (que es dona contínuament i des de sempre) a l'àrea mediterrània, i per això també Mallorca. Quasi sempre és provocada per la Leishmània Tròpica i es trasmet per les beates (Phlebotomus Papatosii). Aquest paràsit viu dins els òrgans dels cans i també a altres animal domèstics i a les rates.

Quan una beata ha picat una persona, aquesta desenvolupa al cap de 2 ó 3 mesos un petit bony al lloc de la picada. Aquest bonyet creix

poc a poc i arriba a convertir-se en una petita úlcera amb crostera. No és dolorosa.

Si no es tracta aquesta lesió, després d'uns mesos (i fins a dos anys) es cura i només deixa una petita cicatriu. Si s'aplica medicament, la lesió cura més aviat i probablement no deixarà cap marca.

Veim, per tant, que el Botó d'Orient és una malaltia localitzada a la pell i sense cap conseqüència important.

La Leishmaniosi visceral s'anomena Kala-azar i l'agent és un paràsit protozoari (com l'anterior) anomenat Leishmània Donovanii.

També és una malaltia pròpia de les regions mediterrànies, però més poc freqüent que el Botó d'Orient. A altres països (la Índia, zones centroafricanes i Sudamèrica) és bastant freqüent. Encara que es por agafar a qualsevol edat, és més normal als nins de

menys de 3 anys. El reservori també és el ca i alguns altres animals domèstics.

Aquesta malaltia dona febre, anèmia i un augment del volum de la melsa.

Degut a la desmesurada polèmica extesa per part dels mitjans de comunicació, he de deixar clar que és una malaltia endèmica de Mallorca. I això vol dir que des de sempre ha estat present a la nostra illa, però no és una epidèmia. Quan una beata ha picat

un ca i li ha trasmès la malaltia, és necessari posar aquell animal en tractament. Si es fa així, és molt difícil que les persones es puguin contagiar d'ell, perquè si el ca està en tractament la Leishmània no es troba dins la sang, sinó arraconada als ganglis limfàtics (vèrtoles) del ca. I d'aquesta manera no és probable que una altra beata pugui transmetre el paràsit a les persones.

Teulera CA'N BENITO

Miquel Torres Bordoy

Camí des Palmer, s/n.
Tel. 65.09.06 - CAMPOS

**TALLER
PNEUMÀTICS
I EQUILIBRATS**

MIQUEL BORDOY
SERVEI DE PNEUMÀTICS:

FIRESTONE

I

DUNLOP

**VENDA BATERIES VARTA
I REVISIÓ FARS**

Carrer Victòria, 57

CAMPOS

Josep Antoni Sala Toral.

Amics lectors de RESSÒ:

Vull comunicar-vos que a partir d'ara me trobareu aquí, a les pàgines d'aquesta revista. Ajudat per un bon grup d'amics que col·laboraran amb jo per donar-vos informació i posar-vos al corrent de tot el que passa a nivell esportiu a Campos, seguirem mes a mes les notícies esportives d'aquest poble.

Tots els que feim possible aquesta secció esportiva de Resson, volem donar-vos les gràcies anticipadament per la vostra atenció i comprensió, pregant-vos que perdoneu la nostra falta d'experiència que suplirem amb il·lusió i dedicació.

Vos esperam a cada número de Resson. En nom dels col·laboradors: moltes gràcies.

HÍPICA

Per Miquel Adrover.

Una notícia arriba a les planes de RESSÒ: un esportiu ha de deixar l'esport per mor d'una lesió.

El cas és que es tracta d'un esportiu important dins l'hípica campanera. En Tomàs "Ribes" és, com dèiem en el títol, l'impulsor d'una modalitat hípica anomenada galop dins la nostra vila. Tots recordam aquelles primeres corregudes de galop i trot que es feien a Son Lladonet allà on quasi tots els muntadors eren externs. Allà hi havia en Tomàs amb el seu meritori tercer lloc aconseguit amb un cavall que nomia **Jordi**. En aquell temps, el nostre protagonista ja participava en corregudes quan molts dels qui ara practiquen aquesta modalitat hípica encara no havien pujat mai damunt un cavall.

En Tomàs va començar de molt jove a tractar els cavalls. A 10 o 11 anys va aregar el qui ha estat el seu gran animal, **n'Uti**, una egua que encara ara té, dedicada a la reproducció. Més envant va comprar en **Jordi**, cavall de grans trossades el qual va donar una de les primeres alegries al

EN TOMÀS GARCIES (RIBES), EL PEONER DELS CAVALLS DE GALOP DINS CAMPOS, HA DE DEIXAR LA PRÀCTICA ACTIVA DE L'HÍPICA A CAUSA D'UNA MALALTIA A L'ESQUENA.

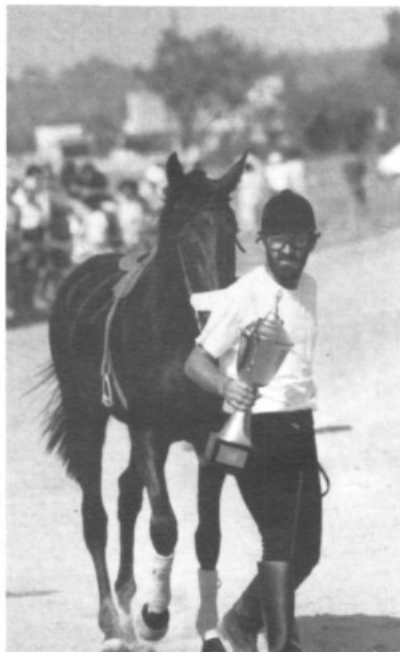
seu propietari amb el tercer lloc aconseguit per la Mare de Déu d'Agost. Aquest cavall va esser bon animal, però prim de salut; per això en Tomàs va optar per canviar-lo amb **n'Estelric**, un cavall que no arribà a donar gaire bons resultats.

Més tard, la seva egua **Uti** va fer

el seu primer pollí, fill d'un semental de l'Estat, en **Serafin**. Dos anys després se li encarregava la muntura de na **Joguina**, una egua de molt bon físic, però que encara no havia demostrat les seves possibilitats. La seva ocasió vingué el dia de la Mare de Déu d'Agost: la pista de l'Hort d'en Blanc es disposava a veure con na **Joguina** amb en Tomàs a les regnes, tomava tots els pronòstics i guanyava d'una manera clara al gran favorit de l'horabaixa, en **Centinial**, d'en Toni de Son Catlar.

Fa devers dos anys, en Tomàs veié acomplert un dels somnis de la seva vida adquirint una egua pura sang anglesa, na **Tinaja**, egua que promet molt, com ho demostra la gran correguda que va fer a Son Bordils, una de les pistes més importants del galop mallorquí. Quan estava preparant l'egua per anar a competir a l'hipòdrom de Manacor, es trobà amb la dissortada notícia de la lesió d'una hèrnia discal, que no li permet de muntar.

Des de RESSÒ volem encoratjar en Tomàs qui, maldament no puga muntar, fa falta dins el club, per la gran experiència que té, i l'experiència és un grau per donar consells als qui n'hagin de mester.

BÀSQUET*Per Sebastià Moranta Mas*

Ben aviat l'estació estiuenca obrirà les portes, i tot un vell món cedirà el pas a un altre. La calor insuportable substituirà les temperatures suaus i les pluges primaverals; la vila romandrà deserta i la costa s'omplirà de gom a gom; uns acabaran les classes, mentre altres aniran a la feina amb més poques ganes que mai.

I, durant aquestes setmanes, l'activitat esportiva a Campos dormirà tranquil·lament, i es despertarà només quan arribi alguna ocasió extraordinària, com poden ésser les Festes de la Mare de Déu d'Agost. En tot cas, l'estiu no ha arribat encara i alguns dels nostres equips de bàsquet i de futbol segueixen jugant partits cada cap de setmana.

Dels dos conjunts del C.B. Campos que, quan sortia al carrer la darrera edició de RESSÒ, no havien posat encara punt i final a la temporada, avui només resta l'esquadra sènior. Les jugadores de l'infantil femení finalitzaren fa només tres o quatre setmanes una campanya excepcional, guanyant l'últim partit i assolint un gran tercer lloc a la taula classificatòria; d'aquesta manera, les pupil·les de na Catalina Vidal arrodoniren una temporada que ens ha sorprès molt positivament a tots.

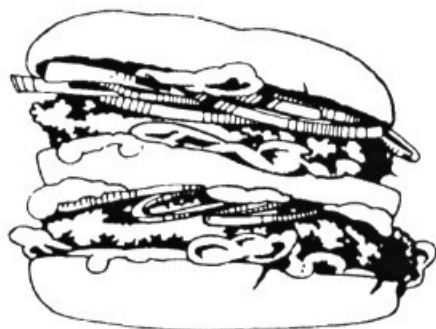
El conjunt sènior, per altra banda, continua tenint motius per somiar un augment de categoria. L'eliminatòria amb el GESA Alcudia, com molta gent suposa-

va, no va donar als nostres jugadors la possibilitat de l'ascens directe: després d'un empat a una victòria, es jugà un tercer partit al pavelló d'Alcudia; i allà, per tota una sèrie de factors que no ens detindrem en esmentar, es produí la mateixa situació que la temporada passada, o sigui, la derrota irremissible del conjunt campaner.

Aquella derrota de l'any passat, però, tancava les portes a qualsevol esperança d'ascens. Enguany, sortosament, la situació és bastant diferent: l'equip s'ha assegurat la promoció i, lluitant al terreny de joc com fins ara ho ha fet, tal vegada aconseguirà el seu gran objectiu. Tot i això, en el moment de la redacció d'aquest article ningú no sap encara l'equip que promocionarà amb el Campos. En qualsevol cas, desitjam el millor als nostres representats.

Ben segur que, d'aquí a tres o quatre setmanes, tot serà molt més clar. Aleshores, donarem compte del que hagi succeït.

CAFETERIA - BAR
<< ES VICI >>

UNA CAFETERIA AMB UNA GRAN
 EXTENSA VARIETAT DE PLATS
 COMBINATS I ELS REIS DEL
 << SANDWICH >>

Ctra. Palma - Campos, Km., 36
 A 500 metres de Campos

C/. Siquia, 68 - Tel. 65.01.79
 07630 CAMPOS

C. D. DE PESCA CAMPOS

La Junta Directiva del C.D. de Pesca Campos està formada per:

President: Tomeu Julià
 Vicepresident: Tomeu Salas
 Secretari: Tomàs Mas
 Tresorer: Miquel Clar
 Vocals: Pere Fullana
 Jaume Clar
 Mateu Mascaró
 Maria Rigo

i vos volen fer a saber que ja s'han celebrat les tres proves de regularitat en la modalitat de Grumeig i el resultat final ha estat el següent:

1er. Toni Lladó
 2n. Tomeu Julià
 3er. Jaume Clar

La superioritat d'en Toni Lladó ha estat aclaparadora devora els altres participants.

En la modalitat de Roquer s'ha disputat una prova i el resultat provisional ha estat aquest:

Grup A	Grup B
1er. Pep Garcias	1er. Rafel Cifre
2n. Miquel Guinard	2n. Toni Servera
3er. Toni Lladó	3er. Pere J. Sunyer

En quant a la prova de la Fira de Maig, va acabar amb el següent resultat:

Grumeig:	Roquer:
1er. Joan Oliver	1er. Rafel Cifre
2n. Toni Lladó	2n. Joan Arcas

També el dia 13 de Maig se va celebrar a Palma el Campionat de Balears de Volantí, amb la participació de 2 equips campaners formats per: en Damià Vadell, en Joan Salom, i en Tomàs Mas per una banda, i per l'altra en Julià Ballester, en Tomeu Salas i en Joan Llompart, que dins una participació de 32 equips, obtingueren el tercer i el cinquè lloc respectivament. Un resultat molt bó.

Ja que encara falten un parell de proves a veure si la gent s'anima i la participació és més nombrosa. SORT

J. A. S. T.

COLOMBOFÍLIA

COLOMBOFÍLIA. CONSANGUINITAT O ENCREUAMENTS?

Podem dir que, d'ençà que el nostre esport existeix, hi ha hagut partidaris d'un i d'altre mètode, així com enemics aferrissats de cadascun.

Quan m'han demanat quin sistema m'estim més, he respost sense dubtar: TOTS DOS!. I em sembla lògic, perquè sense la pràctica combinada dels dos mètodes cap colomòfil no es pot tenir per tal.

Analitzem un cas de la pràctica. Vós teniu quatre parelles de reproductors i de cadascuna en tres tres parells de colomins amb vista a la participació a la temporada. Després d'haver-hi participat, obteniu els resultats següents: els de la primera parella han sortit extraordinaris, i figuren entre els primers. La segona parella ha donat animals irregulars, de vegades els primers, de vegades els darrers. La tercera només ha donat mediocritats, que sempre han fet tard. Finalment, els de la quarta parella s'han fet malbé o s'han perdut tots. De quina parella feis comptes treure colomins, d'ara endavant?. És ben segur que començareu a obtenir ous acceleradament de la parella extra.

Continuant el cultiu dins la mateixa sang, l'afecionat haurà de seleccionar severament, perquè s'ha comprovat que la consanguinitat intensiva, si es maneja amb criteri sagaç, a la llarga du males conseqüències. Ara, la qualitat intrínseca de l'exemplar ja és una altra cosa. Ja ho deia el mestre francès i gran campió del nostre esport Pierre Dordin: "Les qualitats, així com els defectes, són hereditaris".

Amb tot, la consanguinitat, indefinidament, tampoc no s'avançaria. Per això és que calen els encreuaments, que són l'únic factor que pot millorar i fer progressar els cultius.

Resumint: encreuar per encreuar és endevinar, i una errada suposaria penetrar dins un laberint sense sortida, per tornar començar. I si és ver que hi ha grans mestres que fan encreuaments, això no vol dir que ho facin entre famílies o cultius desconeguts, ans al contrari, són encreuaments conscienciosos, gairebé sempre resultat d'unions consanguínies paral·leles que formen els esglaons de pujada del nostre meravellós esport els anys a venir.

Pasem ara als resultats dels concursos del Club Colombòfil Campos:

Eivissa.- 1er A. Prohens; 2n S. Serra; 3er A. Garcias.
 Eivissa.- 1er S. Serra; 2n J. Puigserver; 3er. A. Garcias.
 Eivissa.- 1er A. Garcias; 2n Toni i Joan Ginard; 3er A. Prohens.
 Alacant.- 1er A. Garcias; 2n D. Fontirroig; 3er A. Sastre; 4t Prohens-Sagrista; 5è A. Prohens
 Alacant.- 1er S. Serra; 2n A. Garcias; 3er Prohens-Sagrista; 4t A. Prohens; 5è D. Fontirroig
 Alacant.- 1er S. Serra; 2n D. Fontirroig; 3er Prohens-Sagrista; 4t A. Garcias; 5è G. Bonet
 Alacant.- 1er A. Garcias; 2n Prohens-Sagrista; 3er A. Sastre;
 4t Toni i Joan Ginard; 5è Prohens-Prohens
 Alacant.- 1er A. Garcias; 2n A. Sastre; 3er M. Oliver; 4t S. Serra; 5è Toni i Joan Ginard
 Totana.- 1er D. Fontirroig; 2n Jaume i Miquel Maimó; 3er A. Roch;
 4t S. Serra; 5è Toni i Joan Ginard
 Alacant.- 1er A. Garcias; 2n S. Serra; 3er A. Prohens; 4t Toni i Joan Ginard; 5è G. Bonet
 Valdepeñas.- 1er S. Serra; 2n Prohens-Sagrista; 3er A. Roch; 4t A. Garcias; 5è J. Puigserver
 Valdepeñas.- 1er D. Fontirroig; 2n Prohens-Sagrista; 3er G. Bonet; 4t A. Roch; 5è J. Puigserver
 Puertollano.- 1er S. Serra; 2n Prohens-Sagrista; 3er A. Prohens; 4t D. Fontirroig; 5è A. Sastre
 Puertollano.- 1er Prohens-Prohens; 2n G. Bonet; 3er A. Garcias; 4t D. Fontirroig; 5è S. Serra
 Valdepeñas.- 1er D. Fontirroig; 2n Prohens-Sagrista; 3er A. Roch;
 4t A. Garcias; 5è Prohens-Prohens
 Valdepeñas.- 1er A. Garcias; 2n A. Prohens; 3er Jaume i Miquel Maimó.

ATLETISME

Per M. Barón

El dissabte, 28 d'abril, es van començar a disputar les proves de pista d'estiu, a la nostra pista de Campos. Els resultats foren més que acceptables, ja que els nostres atletes quedaren ben classificats. Cal destacar un grup d'atletes que foren per llocs o per temps gairebé excepcionals:

- n'Antònia Garcia participà a les proves de 60 mll. i 1000 mll. i a las dues va fer primera.
  - En Joan Mas, a salt de largada, va fer segon amb un molt bon bot de 3.69 cm.
  - Na Francisca Huguet va tenir una bona actuació a 60 mll., i encara millor a llançament de pes, a 60 mll. va fer segona amb un temps de 9" 1 i a pes primera amb un llançament de 8. 06 m.
  - En Toni Sanchez feu primer a les proves de 150 mll. i a 3000 mll.
  - En Jaume Barón féu segon a la prova de triple salt amb un bot de 9. 32 m.
  - Na Maria del Carme Mas també va fer primera a les dues proves que va disputar, que foren 150 mll. i 2000 mll.
  - Na Margarida Cerdà féu primera a la prova de 80 mt. amb un temps de 16" 6.
  - En Miquel Mas féu segon a la prova de llançament de javalina.
  - Na Maria Antònia Rigo va guanyar la prova de salt de llargada amb un bot de 4. 03 m.L'equip de relleus femení de 4 x 80 el formen: Maria del Carme Mas, Margarida Cerdà, Maria Antònia Rigo, Maria Pilà Mas; elles van fer primeres amb un temps de 46' 8.
- Així acabà el primer control de pista. En el segon, fet el dissabte 5 de maig, els atletes més destacats foren:
- Rosa Prohens, que fou la segona a la prova de 40 mll.
  - Bartomeu Obrador també va fer un segon lloc, a la prova de 1000 mll.
  - Antonia Garcia tornà repetir els dos primers llocs del primer control, a les proves de 60 mll. i a 1.000 mll.
  - Joan Mas, a la prova de salt de llargada va millorar la seva marca i va fer el tercer lloc.
  - Francisca Huguet va repetir llocs a les seves proves, 60 mll. i 1.000 mll. a les quals va fer segon i primer respectivament, però a les dues millorà la seva marca.
  - Antoni Sánchez, va tornar esser el pimer a les dues proves a que participà, però en aquest cas eren 1.000 mll. i salt de

llargada.

- Jaume Barón també canvià la seva prova, que fou salt d'alçada, a la qual fou el primer.
- Maria Antònia Rigo féu segona a la prova de 80 mll. i alçada, i va fer bona marca a les dues proves.
- Antònia Obrador féu tercera a la prova de 80 mll.
- Maria del Carme Mas féu quarta a la prova de 80 mll.
- Maria Pilar i Joana Maria Barcelò van fer primera i segona, respectivament, a la prova de 1.000 m.
- Margarida Cerdà va esser la primera a la prova de 200 mll.
- Les al.lotes des relleus infantil femení, compost aquesta vegada per Antònia Obrador, Maria del Carme Mas, Margarida Cerdà i Maria Antònia Rigo, van fer primeres, rebaixant el temps del darrer relleu a 45' 8.
- Maria Baron fou la primera a les proves de 100 mll. i a salt d'alçada.

Els resultats del semi-marató, que es va fer el dissapte 12 de maig, al Camp d'Esports, foren bons per als nostres atletes, i varen esser els següents:

MINI FEMENÍ

- 1 era Verònica Molina. Escola de s'Arenal
- 3 era Rosa mº Prohens. C. A. Migjorn
- 6 ena Catalina Amoraga C. A. Migjorn
- 7 ena Maria Eugènia

MINI MASCULÍ

- 1er Antoni Mayans, Aula Balear
- 4t Miquel Coll, C. A. Migjorn
- 6è Miquel Moll “
- 12è Joan Sánchez “
- 13è Zacarias Amoraga “

BENJAMÍ FEMENÍ

- 1era Maria del Mar Mayans, Aula Balear
- 2ona Antònia Garcia, Migjorn
- 4ta Francisca Maria Barceló, Migjorn

BENJAMÍ MASCULÍ

- 1er Jaume Quetglas, Jaume III Lluchmayor
- 2on Bartomeu Obrador, Migjorn
- 6è Bernat Ginard, Col. Fra Joan Ballester
- 19è Joan Adrover, Ind. Campos

ALEVÍ FEMENÍ

- 1ena Sandra Moro, Fidípides
- 8ena Joana Maria Moll, C.A. Migjorn
- 11ena Maria Magdalena Burguera, C.A. Migjorn
- 22ena Francisca Huguet “
- 24ena Joana Covas “
- 25ena Miquela Verdera “
- 28ena Maria Magdalena Lladó “

ALEVÍ MASCULÍ

- 1er Miquel Mesquida, Escola Nova de Porreres

11è Joan Mas, C.A. Migjorn
 18ena Joan B. Mas, Indi, Campos.
 23ena Jaume Sànchez, C.A. Migjorn

INFANTIL FEMENÍ

1era Maria del Carme Sànchez, Escola de s'Arenal
 4ta Margarida Vidal, C.A. Migjorn
 5ta Maria Pilà Mas “
 6ta Joana Maria Barceló “
 11ena Maria del Carme Mas, C.A. Migjorn
 13ena Margarida Cerda “
 15ena Maria Antònia Rigo “
 17ena Antònia Obrador “
 19ena Inmaculada Mas “

INFANTIL MASCULÍ

1er David Ordóñez, Escola de s'Arenal
 8è Jaume Barón, C.A. Migjorn
 14è Antoni Riera, Col. Fra Joan Ballester

CADET FEMENÍ

1era Maria Antonia Cladera, Sant Francesc, Muro
 6ena Francisca Obrador. C.A. Migjorn

CADET MASCULÍ

1er Joan Barceló, C.A. Pollença
 9è Miquel Mas, C.A. Migjorn

JUNIOR FEMENÍ

1era Lluçia de Fàtima Barceló, C.A. Migjorn

2ona Maria Barón “

JUNIOR MASCULÍ

1er Antoni Corró, Alcúdia

VETERANS A

1er Antoni Jurado, Fidípides

VETERANS B

1er Emilio de la Camara, Fidípides

PROMESA MASCULÍ

1er Lluís Carmona, Fidípides

ABSOLUTA FEMENINA

1era Maria Antònia Caldentey, Opel Felanitx
 2ona Isabel Duràn, C.A. Migjorn

SENIOR MASCULÍ

1er Miquel Muñoz, Fidípides
 15ena Miquel Pons, C.A. Migjorn

Aquestes són les classificacions dels nostres atletes al semi-marató.

Hem d'agrair la col.laboració a l'Ajuntament, a la Policia Municipal, a la Guàrdia Civil, als ràdio-afecionats i als voluntaris olímpics i esperam que l'any que ve el semi-marató sigui un èxit com el d'enguany, tant en organització com en expectació i participació.

BAR - PIZZERIA

Ses Forques

Cosme Garcias, 40
 Tel. 65.10.80

07630 CAMPOS

tot temps
Sabates - Ortopèdia

Carrer Creu n.º4 Tel.65.05.41 CAMPOS

• OCASIÓ •

EMPRESA DE LLOGUER DE MOTOS VEN:

VESPA 125 CM. - PM - AJ

Rieju Marathon

Visiti el nostre Stock a:

Cicles Vich - Tel. 65.01.31

Preu a convenir

La llengua,
 feina
 de tots

BARBARISMES MÉS FREQUENTS.

Menjar i Beure (II).

Mot incorrecte

Gasseosa
Golosina
Grassa
Hojaldre
Jamon serrano
Jamon york
Jerés
Llevadura
Llomillo
Maís
Mantecado
Mantequilla
Mejillon
Merlussa
Lenguado
Mermelada
Papilla
Pastel
Peladilla

Mot correcte

Gasosa
Golosia
Greix
Pasta de full
Cuixot salat
Cuixot dolç
Xerès
Llevat
Llom de porc
Blat de les Índies
Mantegada, gelat de crema
Mantega
Musclo
Lluç
Pelaia
Melmelada
Sopeta, farinetes
Pastís
Ametlla ensucrada

AJUNTAMENT DE CAMPOS
-Cultura-

Campanya de Normalització Lingüística.